

Gorenjski Glas

TOREK, 1. AVGUSTA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 61, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Klemenakovi ostali skoraj brez gozda

Na Klemenakovi kmetiji v Radovni je orkanski veter skoraj povsem uničil petindvajset hektarjev gozda. Gospodarico Katarino Zupan skrbi za prihodnost kmetije.

CVETO ZAPLOTNIK

Radovna – »Okrog dveh popoldne se je stemnilo in začelo je močno pihati, potlej se je slišalo samo še bobnenje, ki je trajalo vsega deset, petnajst minut ...« se Katarina Zupan, gospodarica na Klemenakovi kmetiji v Radovni, spominja srede, 19. julija, ko jim je orkanski veter izruval in polomil petindvajset hektarjev gozda in ga še pet hektarjev poškodoval. »Gozdove so prizadele že različne ujme, a takšnega vetroloma, kot je bil tokrat, ne pomnim, tudi moja mama ne. Posledice so strašne. Videti je, kot bi po dolini

tekla voda in podirala vse pod sabo, ostalo je le kakšno drevo, preostalo je izruvano in polomljeno. Grozno, obupno ...« v solzah pripoveduje Katarina, ki jo ob takšni naravni in gospodarski nesreči skrbi za prihodnost kmetije in prihodnost njenega naslednika – sina Klemna.

Kot pove Katarina, so na kmetiji gozd vedno razumeli kot »kmetovo banko«, v katero gospodar poseže takrat, ko je v stiski ali potrebuje denar oziroma les za večje investicije, zato so tudi sekali bolj malo, tako da je bil gozd lep, z veliko debelega drevja. »Zdaj vidim, da se nam to ni splačalo in da bi bilo bolje, če

bi vsako leto več sekali,« pravi Katarina, ki ob pogledu na poškodovani gozd ugotavlja, da zdaj to ni več »kmetova banka«, ampak banka v stečaju.

Kolikšna je škoda v gozdu? »V gozd ne moremo, da bi pregledali stanje in ocenili škodo. Drevje je razmetano in leži vseprek, od vsepovsod pretijo nevarnosti,« pravi Katarina in doda, da škodo na domači kmetiji ocenjujejo na od osem do deset tisoč kubičnih metrov drevja, še nekaj škode je na kmetiji njene mame v Zgornji Radovni, kjer je veter prizadel deset hektarjev gozdov.

▶ 15. stran

Katarina Zupan, gospodarica na Klemenakovi kmetiji, ob poškodovanem drevju v dolini Radovne / Foto: Cveto Zaplotnik

Navdušeni nad svojimi koreninami

V petek je državna sekretarka na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Vesna Humar sprejela petnajst maturantov Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka RAST 52.

KLARA MRAK

Ljubljana – Maturanti slovenskih korenin iz Argentine vse od vrtca sobote namenajo učenju slovenskega jezika, zgodovine in kulture. Sodelujejo v zborih, folklornih skupinah, pripravljajo proslave in so na različne načine vpeti v življenje slovenske skupnosti v Argentini. Državna sekretarka jih je na uradu sprejela ob koncu njihovega skoraj pettedenskega obiska v Sloveniji. Povedali so, da so si ogledali mnogo znamenitosti, med drugim so obiskali Bled, Bohinj, Postojno, Portorož ...

▶ 3. stran

Andrej Kočar, Jana Altini in Katja Zupanc so ponosni na obe svoji domovini. / Foto: Tina Dokl

Je na Vršiču še prosto parkirno mesto

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – V Kranjski Gori so postavili interaktivno obvestilno tablo, ki ima funkcijo obveščanja uporabnikov o zasedenosti parkirnih površin in pretočnosti prometa na vrhu prelaza

Vršič. Informacije posredujejo reditelji, ki svoje delo opravljajo na vrhu prelaza. Vse druge parkirne površine pri planinskih kočah obratujejo normalno, so sporočili z Občine Kranjska Gora.

▶ 4. stran

Interaktivna tabla prikazuje samo zasedenost parkirišč na vrhu prelaza Vršič.

AKTUALNO

Od danes spremembe v gorenjskih župnijah

V Katoliški cerkvi v Sloveniji s prvim avgustom začnejo veljati spremembe pri vodenju nekaterih župnij. Na Gorenjskem so dobili nekatere nove župnike ali župnijske upravitelje.

3

REKREACIJA

Ko življenje gledaš s srcem

Saj poznate zgodbo Mali princ? O dečku, ki je odrasle učil, da je stvar treba gledati s srcem, saj je bistvo očem skrito. Ni čudno, da je po južnem Velebitu speljana pot, ki se imenuje po njem.

14

KRONIKA

Sredi nevihte rešila življenje

Dolgoletni policist s Policijske postaje Jesenice Miroslav Volmajer in kandidat za policista Uroš Markovič sta 19. julija, ko je Slovenijo prešel nevihtni pas, rešila življenje moškemu, ki je negibno ležal ...

16

ZANIMIVOSTI

Kot bi prišel v drug svet

V poletnih dneh marsikdo osvežitev poišče v naravi, tudi na bližnjih planinah. Ena takšnih je med domačini priljubljena Goška ravan na Jelovici; od lanske jeseni tam za obiskovalce skrbi Mateja Avsenek.

24

VREME

Danes in jutri bo deloma sončno, popoldne lahko nastane kakšna ploha. Tudi v četrtek bo sončno s popoldanskimi plohami.

14/25 °C

jutri: deloma sončno

9 770352 666018

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Čopiče in barvice v roke

Nacionalni inštitut za javno zdravje Kranj vabi k sodelovanju v likovnem natečaju. Tema, na katero ustvarite sliko, je Tudi starost je lepa. Izdelki bodo namreč namenjeni razstavi ob svetovnem dnevu starejših, ki ga praznujemo 1. oktobra. Pri delu lahko uporabite katerokoli likovno tehniko, izdelki v velikosti A3 naj bodo brez okvirja, podlaga je prav tako poljubna. Rok za oddajo izdelkov je petek, 15. september. Izdelek lahko oddate na tri načine:

– tako, da ne bo zmečkan, denimo v tulcu, ga pošljite po pošti na naslov NIJZ OE Kranj, za Rio Jagodic, Gosposvetska 12, 4000 Kranj;
– osebno ga lahko oddate na istem naslovu vsak delavnik od 7. do 15. ure pri vratarju NIJZ OE Kranj;
– pokličete gospo Rio Jagodic na telefon (04) 20 17 196 ali ji pišete na ria.jagodic@nijz.si in se dogovorite za osebni prevzem.

Likovni izdelki bodo v času od 29. septembra do 15. oktobra 2023 razstavljeni v galeriji Zveze kulturnih društev v Kranju in objavljeni v Gorenjskem glasju. NIJZ OE Kranj likovni natečaj organizira v sodelovanju z Gorenjskimi lekarnami, Zvezo kulturnih društev Kranj in Gorenjskim glasom. Vsak umetnik bo za svoje delo prejel tudi simbolično nagrado. Vabljeni k sodelovanju! Zavedamo se, da naloga ni najlažja, zato bomo še bolj veseli vašega odziva.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme PETER BERNOT iz Vodice.

Odločno proti evtanaziji

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – »Če bi zakon zdravnikom naložil izvajanje evtanazije, raje vrnem licenco,« je v svoji izjavi pred nekaj dnevi sporočil kirurg dr. Erik Breclj, zaposlen na Onkološkem inštitutu v Ljubljani. »Kot zdravnik sem zavezan kodeksu medicinske etike in noben zakon ni nad kodeksom. Imamo primere iz zgodovine, ko so diktatorji sprejemali zakone in ukazovali zdravnikom početi stvari, za katere nas je lahko sram. Evtanazija je v nasprotju s kodeksom medicinske etike in lahko sprejmejo kakršen koli zakon, kodeksa medicinske etike ne bom kršil,« je dr. Breclj odločen glede predloga zakona o prostovoljnem končanju življenja. Pozval pa je, naj se v državi najprej uredi področje paliativne medicine.

Predlogu zakona nasprotujejo tudi zdravniške organizacije, Komisija za medicinsko etiko, pridružujeta

se tudi Katedra za medicinsko etiko Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani in tamkajšnji senat, kot so sporočila njihova vodstva. »Zdravniki smo zavezani ohranjanju človekovega zdravja in življenja, kar je tudi naše osnovno poslanstvo. Predlagani zakon zdravnikom nalaga izvedbo evtanazije, kar je v diametralnem nasprotju z našim osnovnim poslanstvom, zato smo tudi večinsko proti in ne želimo prevzeti vloge izvajalca zakona,« je poudaril prof. dr. Radko Komadina, predsednik Slovenskega zdravniškega društva. »Zaradi velikega tveganja, ki ga prinaša tako na široko napisan zakon v slovenskih razmerah, predlagamo, da se zakon umakne in nadomesti z zakoni in predpisi, ki bodo izboljšali stanje ranljivih ljudi v družbi,« pa je med drugim pozvala prof. dr. Bojana Beović, predsednica Zdravniške zbornice Slovenije.

Od danes spremembe v gorenjskih župnijah

V Katoliški cerkvi v Sloveniji s prvim avgustom začnejo veljati spremembe pri vodenju nekaterih župnij. Na Gorenjskem so dobili nove župnike ali župnijske upravitelje v Trbojah, na Jezerskem, na Jesenicah, v Cerkljah in v Komendi.

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – Prvi avgust je običajno dan, ko začnejo veljati spremembe pri vodenju župnij v slovenski Katoliški cerkvi. Razlogi zanje so različni: lahko so osebni, ki jih svojim predstojnikom škofom oziroma nadškofom povedo duhovniki, lahko pa so posledica realnih razmer oziroma potreb, ki jih ima vodstvo Cerkve za uresničevanje svojega poslanstva. Vedno bolj pomemben dejavnik za preместitve in racionalizacije, tudi za združevanje nekaterih župnij, pa postaja pomanjkanje duhovnikov oziroma njihovo staranje. Škofje oziroma predstavniki škofij poudarjajo, da se trudijo za spremembe, ki so sprejemljive tako za duhovnike kot za njihove predpostavljene, čeprav sta pokorščina in služenje potrebam Cerkve pomembni vrednoti duhovniškega poklica.

Vodstvo ljubljanske nadškofije, katere del je Gorenjska, se je tudi letos odločilo za nekatere kadrovske spremembe v gorenjskih župnijah. Pater Cristian Balint je bil razrešen službe duhovnega

Prvi avgust je običajno dan, ko začnejo veljati spremembe pri vodenju župnij v slovenski Katoliški cerkvi. Fotografija je simbolična. / Foto: Tina Dokl (arhiv)

pomočnika v Župniji Selca in imenovan za upravitelja Župnije Komenda. Njegov predhodnik Zdravko Žagar odhaja v ljubljansko Župnijo sveti Peter. Msgr. Jože Hauptman ni več upravitelj Župnije Jesenice in soupravitelj župnij Dovje in Sveti Križ nad Jesenicami, ker je bil imenovan za duhovnega pomočnika v Župniji Stara Loka. Od avgusta dalje šenčurski župnik Urban Kokalj ne bo več soupravitelj Župnije Trboje, ampak je to nalogo

prevzel smledniški župnik David Jensterle. Martin Leben, dosednji kaplan v župnijah Šenčur in Cerklje, pa je bil razrešen te dolžnosti, ker je bil imenovan za upravitelja Župnije Cerklje. To zaradi bolezni zapuša dolgoletni župnik mag. Jernej Marenk, ki bo odslej kot duhovni pomočnik deloval v Župniji Kranj – Šmartin. Za kaplana v župniji Šenčur in Cerklje pa prihaja Janez Potisek. Do spremembe prihaja tudi v Župniji Jesenice.

Njeno vodenje prevzema dosednji kaplan v Župniji Litijska Tilen Oberwalder Zupanc, ki bo po odhodu Jožeta Hauptmana soupravitelj župnije Dovje in Sveti Križ nad Jesenicami. Dosednji jeseniški kaplan Tine Povirk je po novem kaplan v Župniji Ljubljana – Sveti Križ. Franc Klopčič je novi župnik na Jezerskem. Za to župnijo je

Vedno bolj pomemben dejavnik za preместitve in racionalizacije, tudi za združevanje nekaterih župnij, pa postaja pomanjkanje duhovnikov oziroma njihovo staranje.

doslej skrbel preddvorski župnik Pavle Okoliš. Spremembe so se zgodile tudi v Selški dolini. Selški župnik Damjan Prošt prevzema po novem poleg soupraviteljstva Župnije Bukovščica tudi skrb za Župnijo Sveti Lenart, kar je bila doslej naloga starološkega župnika Janeza Šketa. Železniško župnijo pa zapuša kaplan Matej Rus. Odslej bo kaplan v Litiji.

V Kranju gostili srbskega ministra

Srbska delegacija z Edinom Đerlekom, podpredsednikom Vlade Republike Srbije in ministrom brez resorja, zadolženim za regionalni razvoj, je v petek popoldan obiskala Regionalno razvojno agencijo Gorenjske – BSC Kranj.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Kot je pojasnila v. d. direktorice Regionalne razvojne agencije Gorenjske – BSC Kranj Franja Gabrovšek Schmidt, so ministru Đerleku predstavili način delovanja agencije in ključne projekte, ki se osredotočajo na razvoj infrastrukture, turizma ter čezmejno in mednarodno sodelovanje. »Naša razvojna agencija, ki je ena izmed dvanajstih v Sloveniji, predstavlja zgled dobre prakse, s čimer se je strinjal tudi srbski minister,« je poudarila Franja Gabrovšek Schmidt.

Pogovor se je dotaknil tudi sodelovanja med Slovenijo in Srbijo, kjer vidi v. d. direktorice vrsto priložnosti. »V preteklosti so že bili naši partnerji v nekaterih

V Kranju sta ministra Edina Đerleka (levo) sprejela v. d. direktorice Regionalne razvojne agencije Gorenjske – BSC Kranj Franja Gabrovšek Schmidt in kranjski podžupan Janez Černe. / Foto: Tina Dokl

projektih, zanje smo izvedli tudi nekaj izobraževanj,« je spomnila. Po njenih besedah je eden ključnih problemov Srbije, ki ima 17 razvojnih agencij, centralizacija

države na mesta. »Mesta se zato razvojno vse bolj krepijo, medtem ko podeželje zaostaja. V Sloveniji je razvoj bolj uravnotežen, saj dajemo velik poudarek

razvoju podeželja, za kar imamo več programov,« je povzela Franja Gabrovšek Schmidt. Kranjski podžupan Janez Černe je srbskemu ministru orisal Kranj kot pametno mesto, ob zaključku pa so ga seznanili še s podjetniškim inkubatorjem Kovačnica.

Dopoldan se je Đerlek srečal tudi z ministrom za kohezijo in regionalni razvoj Aleksandrom Jevškom in ministrico za javno upravo Sanjo Ajanović Hovnik. Srečanje je bilo namenjeno predstavitvi področij lokalne samouprave, regionalnega razvoja in kohezijske politike v času pridruženja Slovenije EU in danes. Sogovorniki so se ob koncu strinjali o nadaljnji krepitvi sodelovanja z izmenjavo izkušenj in dobrih praks.

Navdušeni nad svojimi koreninami

◀ 1. stran

Posebno ganljiv trenutek za vse prisotne je bil, ko so mladi zapeli svojo himno – na melodijo znane uspešnice so napisali lastno besedi-

šolo in priti v slovenski dom. »Zame sta oba jezika enako pomembna, tako slovenski kot argentinski, slovenska kultura je za nas sploh posebno pomembna, saj smo edini, ki jo imamo, za raz-

Ljubljani. »Veliko bogastvo je, da lahko združujemo obe kulturi, tako slovensko kot argentinsko. Včasih je težko in malo čudno. Doma govorimo slovensko, potem pa greš v argentinsko

Argentine, tu lahko nahrbtnik pustiš na tleh, pa nihče ne vzame nič ...«

Eden od spremljevalcev argentinskih maturantov je bil Kačo Groznik, upokojeni profesor športne vzgo-

Maturanti iz Buenos Airesa z državno sekretarko za Slovence v zamejstvu in po svetu Vesno Humar (na desni) ter spremljevalcem s koreninami v Zalogu pri Cerkljah Kačom Groznikom (na levi) / Foto: Tina Dokl

lo, ki opisuje njihovo čutenje in odnos do svojih dveh domovin. Humarjeva je mladim na srce položila še, naj vse delo, ki so ga v vseh teh letih vložili v učenje slovenskega jezika, spremenijo v bogastvo za prihodnost. »Gotovo je ta notranja dvojnost, ki jo izseljenec vedno nosi v sebi, teža, hkrati pa je velikanska priložnost, da si kot človek bolj odprt, bolj sprejemajoč, bolj uspešen in bolj pripravljen, da se spoprijemaš z izzivi,« je poudarila. Razveselili so se tudi pripombe v obliki srca s slovensko zastavo z željo, da bi ohranjali Slovenijo v srcu, ki jim jo je podarila.

Srce je v obeh domovinah

Katja Zupanc, ki ima korenine v Kovorju, je povedala, da je težko razložiti, kako je hoditi v argentinsko

liko od naših argentinskih sošolcev. Dvojno bogastvo imamo in naše srce je v obeh domovinah.«

Vsi so se strinjali, da je Slovenija čudovita dežela. »Vse je zeleno, v Argentini je vse bolj suho, ni takih razgledov, pa tudi zdi se mi, da je Slovenija v splošnem zelo čista dežela. Zanimivo se nam zdi tudi, kako

šolo, ne znaš nič špansko, ampak se prej ali slej naučiš, tudi prijatelji razumejo, da najprej ne govoriš dobro špansko, pa te imajo vseeno radi,« se nasmehne Kočar.

Slovenija je čista in varna

Jana Altini ima korenine v Grosupljem in Logatcu. »Najbolj mi je bil všeč Blejski vintgar, na žalost

je, ki ima korenine v Zalogu pri Cerkljah. »V slovenski skupnosti organiziram turnirje v odbojki in nogometu ter spremljam dijake na tovrstnih odpravah. Zdaj ko sem v pokoju, sem spet lahko šel v Slovenijo in sem vesel, da so me povabili zraven. Tu sem bil šestkrat, od leta 2003 do 2008 zaporedoma, potem sem postal ravnatelj in zaradi obveznosti nisem mogel iti, zdaj pa sem se odprave spet lahko udeležil.«

V Buenos Aires je argentinska skupina z brniškega letališča čez Pariz odletela v soboto zjutraj. Na južni polobli je zdaj zima. »Temperature so od deset do dvajset stopinj Celzija, moralo bi biti največ deset stopinj, ni prava zima, tudi pri nas se čutijo podnebne spremembe ...« se zamisli Groznik.

Ene od prigod, kot pravijo, zagotovo ne bodo pozabili.

»Med eno izmed neviht smo nekateri ostali ujeti na sredi Blejskega jezera. Ni bilo prijetno, a na koncu se je vse dobro končalo.«

malo je treba, da prideš do gora, pol ure, pa si že na višini 1500 metrov. V Argentini potrebujemo lahko tudi 12 ur, da sploh pridemo do gora,« je povedal Andrej Kočar, ki ima korenine v

nam vreme v času obiska ni bilo naklonjeno, ampak smo kljub temu uživali, ker se dobro razumemo in smo dobri prijatelji. V Sloveniji me je presenetilo, da je tako varno. Zelo drugače je od

Kratek pietetni dogodek pri Ruski kapelici

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Člani Društva Slovenija Rusija so se v nedeljo pri Ruski kapelici pod Vršičem s položitvijo venca, minuto tišine in molitvijo poklonili žrtvam tragičnega dogodka iz prve svetovne vojne. Zaradi vojne

v Ukrajini so tako kot lani pripravili kratek pietetni dogodek za člane in prijatelje društva in s tem simbolnim dejanjem opozorili na sporočilo miru, ki ga trajno nosi kapelica. Kot so po slovesnosti sporočili iz društva, je ta potekala na podlagi skupnega razumevanja udeležencev,

da spominjanje na minule vojne in izgubljena človeška življenja vsebuje sporočilo miru in poziva k sožitju med narodi in verstvi, saj je preprečevanje novih uničujočih spopadov mogoče le na podlagi vzdrževanja visoke kulture spomina. »Naša navzočnost na tem kraju je

vnovičen izraz spoštljivega spomina ter poziv k miru in razumevanju med ljudmi in med narodi.« V soboto je bila tudi spominska katoliška maša v župnijski cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Kranjski Gori, ki so se je udeležili predstavniki katoliške in pravoslavne cerkve.

k

KOMENTAR
ALENKA BRUN

Izlet na Jezersko ...

... je lahko prava poletna dogodivščina, začnejo se odločite, da se boste na Jezersko odpeljali na sončno nedeljo. S podobno situacijo se verjetno srečajo tudi tisti, ki se odločijo za obisk Katarine nad Medvodami ali z družino obiščejo kopalnišče v Kropi ... – ampak da se vrnem na osebno izkušnjo.

Tisto nedeljo je pač tako naneslo in sem se odpravila na Jezersko. In sicer opoldne. Za volan sem sedla z zavedanjem, da se je ravno zjasnilo, a glede na vremensko napoved naj to ne bi trajalo dolgo. Nova pošiljka močnih padavin z vetrom je bila napovedana že v poznih popoldanskih, najkasneje v večernih urah. Računala sem na kolesarje, motoriste, turiste in tujce, ki se v tem času čez Jezerski vrh vračajo domov, nisem si pa mislila, da bom na cesti Preddvor-Jezersko srečala toliko cestnih in gorskih kolesarjev (tiste z e-kolesi bi lahko preštela na prste ene roke), ki so se ravno opoldne odločili za obisk Jezerskega. Manjše in večje skupine, posamezniki, pari, celo eno družino sem srečala, pri kateri je bil na čelu tričlanske kolesarske zasedbe oče, ki ga je vidno spravljajo ob živce, da ga druga dva družinska člana nista mogla dohajati v hitrosti vrtenja pedalov. Osebno so mi sicer »najljubši« tisti, ki se odpravijo kolesariti, potem pa celo pot ne delajo drugega, kot se je-

zijo na vozila za seboj in v znikom neprestano mahajo z roko, češ »pojdi že naprej«. Pa saj veste, kakšna je cesta na Jezersko: ovinek pri ovinku ... Enkrat, sem rekla, se bom ustavila in takšnega kolesarja vprašala, čemu gre na kolo, če se potem kar naprej razburja. Naj si najde kakšno manjšo rekreacijo ...

Moram priznati, da so bili vozniki tokrat precej umirjeni. Vzoredno sem morala paziti še na motoriste, tako da sem precejkrat najprej njih spustila naprej, potem pa sama prehitela kolesarja. Pot je zahtevala zbravnost in precej previdnosti, uporabo vseh treh ogledal v avtomobilu in včasih hitro reakcijo. Če bi bil tole zapis v obliki scenarija, bi zvenel nekako takole: ... prva, druga, pa spet prva prestava ... Druga, tretja prestava, pa nazaj v prvo. Mogoče četrta, a že za naslednjim ovinkom je podoben prizor. Voznica ponovno upočasnjuje, za njo se počasi začne delati kolona vozil. Vmes dva avtodoma ...

Rekreativnih kolesarjev, ki res znajo kolesariti, v smeri Jezerskega ni bilo veliko, večino ma so se ob tej uri vračali. Po navadi so poleti do dvanajste ure že v veliki večini nazaj v dolini. Sem se pa pri vsem vidnem vprašala, zakaj se recimo neka družina ali veteran rekreativec odloči, da bo na julijsko nedeljo, ko je promet na tej cesti že tako povečan, rinil na Jezersko. In to opoldne ...

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, srede od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Je na Vršiču še prosto parkirno mesto

◀ 1. stran

Podjetje Infraspport v sodelovanju z občinama Kranjska Gora in Bovec v tem času tudi išče dijake, študente ali samostojne podjetnike za opravljanje rediteljske službe na prelazu Vršič, ki zajema optimizacijo parkiranja vozil, zagotavljanje pretočnosti ceste na prelazu ter informiranje obiskovalcev. Delo poteka v paru vse dni v tednu med 6. in največ 15. uro.

Sicer pa se v sodelovanju z državo za prelaz Vršič

predvidoma še v tem letu načrtuje postavitev zapornic za omejitev prometa. Zapornice bodo postavljene na območju Kranjske Gore in Trente. Po postavitvi zapornic bo tranzitni promet čez prelaz brezplačen, vendar bo čas prehoda med zapornicama omejen. Prav tako bo omejeno število parkirišč na prelazu Vršič. »Z višjimi cenami parkirnin bomo spodbujali uporabo javnega prevoza, ki bo zagotovljen dokaj pogosto,« so še povedali na občini.

Spominski dan

URŠKA PERNEL

Jesenice – Občina Jesenice 1. avgusta zaznamuje spominski dan, ko se spominjajo prvega oboroženega spopada med partizani in Nemci na Gorenjskem leta 1941. Takrat je spopad na Obranci na jeseniški Mežakli terjal tudi dve smrtni žrtvi Cankarjeve čete.

Občinska delegacija in delegacija Zveze borcev (ZB) za vrednote NOB Jesenice

se vsako leto odpravi na Obiranco in se s polaganjem venca pri tamkajšnjem spomeniku pokloni spominu na dogodek, organizirana pa je tudi slovesnost v Kolpernu. Potekala bo danes, v torek, ob 17. uri. Govornik bo predsednik ZB za vrednote NOB Jesenice Izidor Podgornik, v programu pa bosta nastopila pesnica in pevka ljudskih pesmi Bogdana Herman in harmonikar Jure Tori.

Dan spomina pod Storžičem

Lom pod Storžičem – Občina Tržič in Združenje borcev za vrednote NOB Tržič v nedeljo, 6. avgusta, ob 11. uri pri spominskem obeležju pod Storžičem organizirata spominsko slovesnost ob obletnici prvih žrtev druge svetovne vojne pod Storžičem. Udeležence bosta pozdravila predsednik ZZB NOB Tržič Jure Jerkič in tržiški župan Peter Miklič. Slavnostni govornik bo Ivan Hočevar, predsednik Policijskega veteranskega društva Sever Gorenjska. Za kulturni program bodo poskrbeli člani Pihalnega orkestra Tržič. Veterani vojne za Slovenijo bodo tudi letos ob 8. uri organizirali pohod do spomenika s parkirišča v Grahovšah. S tega parkirišča bo organiziran tudi brezplačni prevoz do Doma pod Storžičem ob 9. uri, 9.30 in ob 10. uri ter po potrebi še ob 10.30.

Ambulanta na Laborah zaradi prenove zaprta

Kranj – Zdravstveni dom Kranj obvešča paciente zdravnice Milojke Župljanin, da od ponedeljka, 31. julija, do petka, 18. avgusta, poteka prenova prostorov družinske ambulante na Laborah, zato v tem času tamkajšnja ambulanta ne deluje. Župljaninovo nadomešča zdravnica Andrijana Rasulić, in sicer v svoji ambulanti v Zdravstvenem domu (ZD) Kranj v prvem nadstropju. Ambulanta ima enak urnik, vsi zdravstveni kartoni bodo začasno premeščeni v ZD Kranj. Pacienti lahko za komunikacijo z ambulanto Adrijane Rasulić uporabijo telefonsko številko in aplikacijo Gospodar zdravja svoje ambulante, saj so urejene ustrezne prevezave.

Danici Purg že šesti častni akademski naziv

Bled – Univerza Wollongong iz Avstralije je prof. dr. Danici Purg, ustanoviteljici in direktorici IEDC – Poslovne šole Bled, podelila častni doktorski naziv za njene izjemne dosežke na področju razvoja menedžerskega izobraževanja. Profesorica Danica Purg je sicer s svojo inovativnostjo in prizadevanjem za odličnost sooblikovala menedžersko izobraževanje po vsem svetu in pri tem v ospredje postavila vrednoto etičnega in odgovornega vodenja. Častni profesorski naziv ji je podelil prof. Colin Picker, izvršni dekan za menedžment in pravo Univerze Wollongong iz Avstralije. »Z veliko hvaležnostjo sprejemam častni doktorat vaše Univerze Wollongong. Priznanje tako ugledne institucije je potrditev dela, ki ga opravljamo v IEDC – Poslovni šoli Bled in v mednarodni skupnosti menedžerskega izobraževanja,« je ob prejemu priznanja dejala Purgova.

Obiskali pobrateno mesto

Delegacija Občine Tržič, ki jo je vodil župan Peter Miklič, je tradicionalno ob francoskem državnem prazniku obiskala pobrateno mesto Sainte Marie aux Mines.

SUZANA P. KOVAČIČ

Sainte Marie aux Mines – Že prvi večer obiska je bila slovesnost pred mestno hišo, kjer sta zbrane nagovorila županja tamkajšnje občine Noëlle Hestin in tržiški župan Peter Miklič, ki je povedal: »Vrednote, ki jih predstavljata vaš praznik in ki jih ta večer praznujemo, so še zmeraj trdna osnova demokracije, v kateri na srečo še vedno živimo. Vendar pa nam svoboda, enakopravnost, solidarnost in blaginja niso dane same po sebi. Za vse to se moramo vsak dan boriti in si prizadevati tako v lokalni skupnosti kot na državnem, regionalnem in globalnem nivoju.«

Na francoski državni praznik je tržiška občinska delegacija skupaj z delegacijo iz nemškega Bruchsaala in Sainte Marie aux Minesa

Tržiška delegacija na čelu z županom Petrom Mikličem med prijatelji v Franciji / Foto: Denis Masson

najprej na nemškem pokopališču prisostvovala polaganju venca v spomin padlim v prvi in drugi svetovni vojni, nato pa pri slovenskem spomeniku položila venec in prižgala svečko v spomin vsem slovenskim

internirancem v tamkajšnjem koncentracijskem taborišču. Tržiški predstavniki so obiskali tudi grob podpisnika listine o pobratenuju Paula Baumanna.

Poleg uradnih protokolarnih dogodkov so francoski

prijatelji tržiški delegacij pripravili tudi sproščen program z ogledi znamenitosti. Peter Miklič je pobrateno mesto obiskal prvič v vlogi župana, in kot je dejal, želi in verjame, da bo prijateljstvo trajalo za vedno.

Občina Kranjska Gora praznuje

Naziv častni občan občine Kranjska Gora bodo podelili Jožetu Kotniku iz Kranjske Gore, prvemu županu novoustanovljene Občine Kranjska Gora.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Na predvečer praznika občine, v nedeljo, 6. avgusta, ob 20. uri bo osrednja slovesnost na Trgu na Gorici v Kranjski Gori. Naziv častni občan občine Kranjska Gora bodo podelili Jožetu Kotniku iz Kranjske Gore, prvemu županu novoustanovljene Občine Kranjska Gora. Kot je napisano v obrazložitvi priznanja, je Kotnik v dveh mandatih županovanja (1994–2002) uresničil vse svoje razvojne in večje infrastrukturne cilje. Kot gostinec, hotelir in poznavalec turizma se je zavzel tudi za razvoj

turizma na območju celotne občine. Bil je med ustanovitelji kranjskogorskega Alpskega smučarskega kluba, dolgoletni član Organizacijskega komiteja (OK) Pokala Vitranc in OK Planica, predsednik slovenskih go-

Kranjska Gora bodo podelili Mariji (Mari) Rekar iz Mojstrane, najstarejši olimpijki na tekaških smučeh, ki je kot športnica ponesla ime krajev Zgornjesavske doline v svet. Priznanja Občine Kranjska Gora bodo preje-

Občina Kranjska Gora je za svoj praznik izbrala 7. avgust, in sicer v spomin na Jakoba Aljaža in postavitev stolpa na vrhu Triglava 7. avgusta 1895.

stincev pri Obrtni zbornici Slovenije, član Območne obrtne zbornice Jesenice ... Je aktiven član Rotary kluba in je človek širine in velikih dejanj, kot so napisali v obrazložitvi. Zlati grb Občine

li Jožef Čebašek iz Mojstrane za dolgoletno prizadevano delo v domačem planinskem in gasilskem društvu ter na športno-organizacijskem področju ter Lea Valentinčič in Nejc Volarič iz

Mojstrane za nesebično pomoč pri reševanju življenja.

Občina Kranjska Gora je za svoj praznik izbrala 7. avgust, in sicer v spomin na Jakoba Aljaža in postavitev stolpa na vrhu Triglava 7. avgusta 1895. V petek, 4. avgusta, bo Planinsko društvo Dovje - Mojstrana skupaj z Občino Kranjska Gora počastilo spomin s polaganjem venca na grob Jakoba Aljaža na pokopališču na Dovjem. V sklop prireditev ob občinskem prazniku sodi tudi županinovo srečanje z občani, ki so ali še bodo v letošnjem letu dopolnili devetdeset let, razni športni dogodki nekaterih društev ...

Praznik Občine Radovljica

Osrednja slovesnost s podelitvijo občinskih priznanj bo v četrtek v Baročni dvorani Radovljiške graščine. Najvišje priznanje, velika plaketa Občine Radovljica, gre tokrat v roke atletu in prostovoljcu Klemenu Dolencu.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Slovesnost ob radovljiškem občinskem prazniku bo v četrtek, 3. avgusta, ob 19. uri v Baročni dvorani Radovljiške graščine. Tudi tokrat bo župan Ciril Globočnik občanom in organizacijam, ki delajo v

dobrobit celotne skupnosti, podelil občinska priznanja; najvišjega, veliko plaketo Občine Radovljica, bo tokrat prejel športnik in prostovoljec Klemen Dolenc, in sicer za predano in aktivno delovanje v športnih projektih, za športne uspehe in prostovoljstvo.

Plakete Občine Radovljica bo župan podelil Sonji Smolej in Mojci Arih, obema kot priznanje za dolgoletno prostovoljno humanitarno delo, ter Janezu Kocijanciču za dolgoletno in aktivno delovanje na področju gasilstva ter delovanje v Krajevni skupnosti Radovljica.

Pečati Občine Radovljica bo župan podelil Boštjanu Lenacu (Društvo večno mladih fantov), Ribiški družini Radovljica ob 70-letnici ter Čebelarskemu društvu Radovljica ob 140-letnici delovanja. Športno društvo balinci – prstomet bo prejelo medaljo Občine Radovljica.

V kulturnem sporedu bosta sodelovala Timotej in Sandi Willewaldt, program bosta povezovala Mojca Škofic in Peter Kolman. Ob 20. uri pa bo na Linhartovem trgu v okviru Četrtkov na trgu še koncert Neishe.

Namesto Rupe tabla za Kranj

Mestna občina Kranj (MOK) je morala zaradi neskladja s predpisi odstraniti tabli v predelu Rupe, ki označujeta njen začetek in konec, ter ju nadomestiti z znakom za naselje Kranj.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Kot so pojasnili na kranjski občini, je Policijska postaja Kranj konec marca 2023 obvestila Medobčinsko redarstvo Kranj, ta pa pristojni urad MOK za ceste, da naselje Rupa uradno ne obstaja. Opozorili so še na problem prometne signalizacije, ki ni bila v skladu s predpisi. »Oba nadzorna organa morata voditi postopke, uradno stanje v predpisih in stanje na terenu pa se ne ujemata, zaradi česar bi bili lahko izvedeni uradni postopki ob morebitnih pritožbah razveljavljeni,« so dejali na MOK.

Ob tem so navedli, da je na podlagi Zakona o določanju območij ter imenovanju

Na začetku in koncu Rupe so namestili prometna znaka za naselje Kranj. / Foto: Tina Dokl

in označevanju naselij, ulic in stavb ter po Odloku o območjih naselij ter imenih

naselij in ulic v Mestni občini Kranj in Statuta MOK razvidno, da v registru Geodetske uprave RS vas Rupa ni opredeljena kot naselje.

MOK je bila tako po uradni dolžnosti dolžna odstraniti table, ki niso bile skladne s predpisi. Ob začetku in kon-

cu predela Rupa so zato namestili prometni znak naselja Kranj. Kot je dejal kranjski župan Matjaž Rakovec, se na občini zavedajo, da

Mestna občina Kranj je bila dolžna odstraniti table, ki niso bile skladne s predpisi.

ku predela Rupa so zato namestili prometni znak naselja Kranj. Kot je dejal kranjski župan Matjaž Rakovec, se na občini zavedajo, da

je bila Rupa skozi zgodovino obravnavana kot vas in da njene prve omembe zaradi cerkve sv. Marije Magdalene segajo v 15. stoletje. »Vseskozi si prizadevamo maksimalno upoštevati tradicijo lokalnega okolja, vključno s poimenovanjem

V registru Geodetske uprave Republike Slovenije Rupa ni opredeljena kot naselje. / Foto: Tina Dokl, arhiv Gorenjskega glasa

PREJELI SMO

Znan avtor prevoda in kratice

Osrednja mednarodna športna prireditev je bila pred dnevi v Sloveniji, točneje v Mariboru, OFEM – olimpijski festival evropske mladine, v angleščini imenovan EYOF. Pred dvajsetimi leti je zimski del teh tekmovalj potekal na Bledu, in sicer pod nazivom EYOF, poletni pa v Parizu z nazivoma EYOF – FOJE. Olimpijski komite Slovenije je za slednjega izdal knjižico v angleščini s polnim nazivom festivala na naslovnici, ki ga je zaključil z 2003 – Paris, France. Pod njim pa še inačico v francoščini, FOJE. Na to se je Stanislav Jesenovec kot sodelavec Urada za slovenski jezik vlade Republike Slovenije pod vodstvom

dr. Janeza Dularja takoj odzval. Meni, da je treba nazive tujih prireditev, srečanj in akcij, ki so izražene tudi v kraticah, obvezno posloveniti. Prav te dni smo lahko pogosto slišali in prebrali enega od tovrstnih njegovih uspehov, ko sta urad in tudi olimpijski komite aktivno sprejela preimenovanje v slovenščini v lepo zveneči olimpijski festival evropske mladine. Že dvajset let ga uporabljajo, a nikdar še nihče ni objavil, kdo je pravzaprav avtor tega naziva festivala in kratice v slovenščini. Ne nazadnje bi si Stanislav ob lepem, sočnem odprtju iger v Mariboru zaslužil najmanj knjižico o njem. Mnogo je še podobnih Stanislavovih uspehov na tem in drugih področjih.

MIRA MARIĆ,
ZGORNJE BITNJE

Investicija v Dvorano tržiških olimpijcev

Tržič – Konec julija je potekala prva korespondenčna seja tržiškega občinskega sveta v tem mandatu. Svetniki so potrdili, da se v občinskem proračunu za letošnje leto v načrtu razvojnih programov spremeni projekt investicije v Dvorano tržiških olimpijcev, ki zdaj znaša 237 tisoč evrov, investicija v izgradnjo prizidka k Zdravstvenemu domu (ZD) Tržič in Centra za krepitev zdravja pa se za letos zmanjša za 85 tisoč evrov. Na občini so se namreč odločili, da bodo izvedli nov postopek za izbiro izvajalca del za gradnjo prizidka, ker je bila ponudbena cena iz prejšnjega javnega naročila previsoka. Zagotovili pa so, da bodo v proračunu za leto 2024 stroške izgradnje prizidka k ZD ustrezno uskladili. V Dvorani tržiških olimpijcev bodo s povišanimi sredstvi postavili nove garderobe, obstoječe pa skupaj s sanitarijami obnovili. Za uporabo fitnesa in nizke balvanske stene bodo namestili validator vstopnic.

Vreme je zagodlo dvorani v gradnji

ALENKA BRUN

Preddvor – Gradnja športne dvorane s širitvijo osnovne šole v Preddvoru sicer lepo napreduje, je pa izvajalcem del na objektu nedavno ponagajalo nepredvidljivo vreme z vetrom in močnimi padavinami. Polovico že postavljenega delovnega odra na južni strani objekta v gradnji – na srečo je bil prazen – je namreč močan veter dvignil, odvrigel pa ga je na streho vrta v bližini, kjer je poškodoval ne le streho, temveč tudi solarne panele na njej. Tako so morali hkrati z reševanjem nastale težave tudi na novo postaviti oder, kar je delavcem vzelo nekaj časa in za nekaj dni zamaknilo nekatera načrtovana dela. Sicer pa delavci trenutno zaključujejo betonska dela, napeljujejo elektriko, začela so se suhomontažna dela, je povedal župan Občine Preddvor Rok Roblek, ki je tudi izjemno zadovoljen z izvajalci. Zaupal nam je še, da se dela v učilnicah

Gradnja športne dvorane s širitvijo osnovne šole v Preddvoru sicer lepo napreduje, je pa izvajalcem del na objektu nedavno ponagajalo nepredvidljivo vreme z vetrom in močnimi padavinami. / Foto: arhiv občine (Dušan Zaplotnik)

na južni strani bližajo koncu, dogovorili pa so se, da gredo v spremembo gradbenega dovoljenja in dvigneno objekt za še dodatnih

pet učilnic. Zato so se tudi betonska dela na objektu podaljšala za slab mesec dni in pričakujejo, da bodo streho začeli graditi pred

koncem avgusta. Seveda pa je ob vsem tem treba upoštevati nestabilno vreme, ki letos še dodatno preseneča, je zaključil župan.

Nevihetni korenček

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – Nedavna neurja so povzročila razdejanje na mnogih gozdnih in kmetijskih površinah, pri tem pa povzročila hudo škodo številnim pridelovalcem. Kljub temu pa so imeli nekateri domači vrtnarji, ki svoje pridelke gojijo za lastno uporabo, srečo v nesreči, saj posledic besnenja narave niso bili deležni v tako uničujoči meri. Med temi srečneži sta bila tudi Irena in Marjan Grajzar iz Šenčurja, ki sta nam posredovala fotografijo zanimivega, kot sta ga sama poimenovala, nevihtnega korenčka. Ta zelenjavni »posebnež« tehta kar 501 gram in izstopa s svojo nenavadno obliko. »Kot da se je narava želela poigrati in ustvarila to posebno oblikovano korenje,« je komentiral Marjan Grajzar.

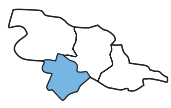
Dodal je, da niti korenje niti ostale vrtnine pri njih doslej še niso tako dobro uspevale. »Imeli smo srečo, saj so nam toča in neurja prizanesla. Namestili smo tudi protitočno mrežo, narava sama pa je poskrbela

Ta nenavadni »nevihtni korenček«, ki tehta 501 gram, je zrasel na vrtnu Irene in Marjana Grajzarja.

/ Foto: osebnih arhiv

za dobro zalivanje,« je dodal. Korenčki, ki jih pulijo sproti, so bili vsi unikatnih oblik. Marjan in Irena Grajzar pa z zanimanjem pričakujeta, ali se bo v prihodnje med njimi znašel še kakšen, ki bo težji in bolj nenavadno oblikovan.

Filmske klasike pod zvezdami

V okviru Filmskega festivala pod zvezdami, ki ga ob Tavčarjem letu pripravlja Občina Gorenja vas - Poljane, bo mogoče spremljati slovenske filmske klasike, posnete po Tavčarjevih predlogah.

MATEJA RANT

Visoko – Ob Dvorcu Visoko bodo v avgustu vsak četrtek zvečer predvajali slovenske filmske klasike, posnete po Tavčarjevih predlogah, in filmske predstave v poljanskem narečju, ki

»Cvetje v jeseni je eden najznamenitejših slovenskih filmov, a ni edini, ki scenarij dolguje Tavčarjevi književnosti.«

so jih odigrali člani Kulturnega društva dr. Ivan Tavčar Poljane, posnele pa kamere RTV Slovenija ali društvo samo. Prvi četrtek v avgustu si bo tako mogoče gledati filmsko predstavo Ravbarski cesar, sledili bodo film Ljubezen nam je vsem v pogubo ter filmski predstavi Visoška Kronika in Cvetje v jeseni. Posebna poslastica obiskovalce čaka zadnji

avgustovski četrtek, ko bo ogled filma Cvetje v jeseni pospremlil pogovor z ambasadorico Tavčarjevega leta Mileno Zupančič. Ob sobotah ob 10. uri pa bodo kar devet zaporednih sobot predvajali predstave v poljanskem narečju. Še posebno bodo dogajanje popestrili igralci Kulturnega društva dr. Ivan Tavčar Poljane, ki bodo prvo septembrsko soboto z igranim prizorom Holekove Nežike v živo popestrili filmsko matinejo mini kina Visoko. Prvo filmsko predstavbo si bo mogoče ogledati 12. avgusta, in sicer Ljubezen po Tavčarju, nato pa sledijo: film Amandus, posnetek slavnostne akademije Slovenci, po Tavčarju se špegljamo, že omenjena Holekova Nežika ter filmske predstave: Čarobna košara, Ptički brez gnezda, Duohotar kar tok, Medrug Polanci in Šarucova sliva, ki jo bodo predvajali v poklon igralki Anici Berčič.

Novi dokumenti o stikih z Innichenom

Raziskovalec ddr. Miha Markelj je v Innichenu našel pomembne dokumente o večstoletnem povezovanju med Sorico in Innichenom.

ANA ŠUBIC

Sorica – Ddr. Miha Markelj iz Železnikov je ob nedavnem dvotedenskem raziskovalnem obisku v Innichenu na Južnem Tirolskem pregledal in evidentiral arhivske dokumente, ki pričajo o pestrem večstoletnem povezovanju med območjema Sorice in Innichena. Spomnimo: Freisinški škofje so leta 1283 dvajset družin iz Innichena naselili v Sorico. »Prebivalci so vse do danes ohranjali stik s prvotno domovino. Omenjeno se v obliki ustnega izročila med krajanji vasi pod Ratitovcem ohranja še danes, a uradnih dokumentov, ki bi to vedenje tudi opisno potrdili, doslej nismo imeli,« je pojasnil Markelj. Ob pomoči raziskovalca in kuratorja štiftnega muzeja in arhiva v Innichenu dr. Hansjorga Plattnerja je obiskal zelo bogato arhivsko zbirko ter

Ddr. Miha Markelj / Foto: Tina Dokl

našel številne pomembne notice in zapise, ki orisujejo in izpričujejo bogato zgodovino obiskovanja.

Kot je razkril Markelj, je najzanimivejša in v celoti ohranjena notica iz leta 1732, ki v latinščini navaja, kako je odposlanec Gregorius Heberle iz Sorice v imenu skupnosti v štiftno cerkev

v Innichen na god sv. Kandida in Korbinijana prinesel denarni odpustek in veliko voščeno svečo z namenom, da se bere maša za zaščito njihovih polj in da se ohranja »prastara« povezava med območjema.

»Najdeni arhivski dokumenti iz različnih časovnih obdobja nadgrajujejo ustno

izročilo Soričanov in mu dajejo legitimnost, hkrati pa ga pravilno umeščajo v zgodovinski kontekst. Na podlagi najdenih dokumentov tako vemo, da so obiskovanja potekala vsakoletno, v obliki darovanja denarnega odpustka na god cerkvenega zavetnika. Prav tako izvemo še nekaj zanimivosti, denimo da so ljudje potrebovali približno deset dni za prehojeno pot, kakšen je bil poklic odposlanca oz. odposlanec ter kakšen znesek so darovali, da se je brala maša s priprošnjo,« je razložil Markelj, ki je finančna sredstva za izvedbo raziskovalnega obiska pridobil s kandidaturom na evropskem razpisu Culture Moves Europe (Kultura premika Evropo). Dodal je, da bo dognanja objavil tudi v znanstvenem članku – tako v slovenskem kot nemškem jeziku, saj se novih informacij iz dokumentov veselijo tudi na Južnem Tirolskem.

Razstava zmagovalnih arhitekturnih rešitev

Od prejšnjega tedna pa vse do 17. avgusta na Trgu pod gradom v Škofji Loki poteka zanimiva razstava zmagovalnih rešitev na arhitekturnih natečajih Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije med letoma 2009 in 2021.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Razstava z naslovom Ko gradimo odlično, gradimo z javnim natečajem, ki jo v sodelovanju z Občino Škofja Loka organizira Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS), ponuja pregled 92 zmagovalnih rešitev na javnih natečajih, organiziranih v Sloveniji.

Številni projekti so bili v tem času že realizirani in so predstavljeni v svoji končni, izvedeni obliki. Pomemben del razstave je prikaz statističnih podatkov o javnih investicijah, za katere je bil v začetni fazi izveden javni natečaj. Na razstavi so predstavljeni podatki o trajanju projektov, njihovih stroških in uspešnosti ter tudi izkušnje naročnikov z javnimi natečaji.

»Vsak poseg v javni prostor je poseg v javno dobro, ki bo viden desetletja, morda stoletja. Prostor je omejena dobrina, zato mora

biti ravnanje z njim posebno skrbno. Javni natečaji so uveljavljena praksa pretehtanega umeščanja javnih objektov v javni prostor,« pravijo v ZAPS in dodajajo, da je ob dvajsetletnici svoje natečajne dejavnosti ZAPS pripravila drugo pregledno razstavo natečajne prakse.

Osrednji del razstave je namenjen pregledu zmagovalnih elaboratov na javnih natečajih, organiziranih v drugem desetletju natečajne dejavnosti ZAPS. Ker so bili številni natečaji uspešno realizirani, so projekti predstavljeni v različnih fazah, s čimer je nazorno prikazan razvoj od osnovne ideje do končnega cilja, izvedbe natečaja. Predstavljene so rešitve, ki so jih ocenjevalne komisije, sestavljene iz predstavnikov naročnikov in ustreznih strok, prepoznale kot najboljše.

»Ob pripravi razstave so bili zbrani podatki o vseh 158 doslej izvedenih javnih natečajih, ki jih je

organizirala ZAPS. Tako so na voljo konkretni podatki, na osnovi katerih je mogoče ocenjevati, ali natečaji upravičijo zaupanje družbe, ali upravičijo časovne in denarne stroške, povezane s svojo izvedbo, ali uživajo zaupanje udeležencev v ustreznost izvedenih postopkov in ali predstavljajo dovolj odprto poslovno okolje za vse projektantske skupine, ki želijo sodelovati v načrtovanju pomembnih javnih investicij,« pojasnjujejo in dodajajo, da ključne ugotovitve, ki izhajajo iz zbranih podatkov, zelo jasno govorijo v prid natečajem. Tako je povprečni strošek natečaja skoraj zanamrljiv, saj znaša manj kot odstotek investicije. Naročniki so z natečaji zadovoljni, saj jih velika večina po izkušnji z izvedbo natečaja izjavi, da bi se zanj odločili, tudi če ne bi bil obvezen. Več kot tri četrtine investicij, pri katerih je izveden javni natečaj, je uspešnih. Podatki tudi kažejo, da udeleženci natečaje

Do sredine avgusta si je na Trgu pod gradom v Škofji Loki moč ogledati zanimivo razstavo o arhitekturnih rešitvah. / Foto: Vilma Stanovnik

dojemajo kot poštene, saj se jih 98 odstotkov konča brez vložitve zahtevka za revizijo natečajnega postopka.

»Kljub vsem nespornim koristim, ki jih natečaji prinašajo razvoju našega prostora, pa zbrani podatki kažejo tudi to, da jih kot družba

premalo uporabljamo. Promocija natečajne dejavnosti, pomena natečajev za kvaliteten razvoj prostora in največjih dosežkov je ključni cilj pričujoče razstave,« tudi pojasnjujejo organizatorji tokratne razstave v Škofji Loki.

Vodenje po razstavi bo ta četrtek, 3. avgusta, ob 17. uri. Ogled razstave in trgov v Škofji Loki, ki so zgrajeni na osnovi predhodno izvedenega natečaja, bo vodil avtor ureditve trgov in načrta postavitev razstave, arhitekt Robert Potokar.

Igrali, grabili, želi in plesali

Na srečo organizatorjev, Turističnega društva Žirovski Vrh, in obiskovalcev so vremenske napovedi malce zatajile. Deževalo je le proti nedeljskemu jutru, nedelja pa je bila, izvzemši popoldansko ploho, sončna – kot se za tradicionalni Praznik žetve spodobi.

KLARA MRAK

Žirovski Vrh Sv. Urbana – Ljudi se je na prizorišču trlo že na prvi dan Praznika žetve, v soboto zvečer. Tudi režiserka predstave Bod moja! Lucija Kavčič je bila presenečena, da je prišlo toliko ljudi, tudi mladih. »Okrog treh zjutraj, ko so igrali Firbci, nismo vedeli, kako naj obiskovalce spravimo domov, saj so še kar vztrajali,« se je zasmejala v nedeljskem

jutru in se hkrati veselila dneva in sonca, ki je sijalo na prizorišče ter obetalo še en popoln dan. Predstava, ki jo na Prazniku žetve odigrajo v sobotnem večeru in nedeljskem popoldnevu in je del osrednjega dogajanja prireditve, vedno napolni šotor. Tudi letos je bilo tako, saj so ljubiteljski igralke in igralci zares pokazali, da igro jemljejo zelo resno. Publika v šotoru – tako v soboto kot v nedeljo si je predstavo

ogledalo več kot petsto ljudi – se jim je zahvalila z bučnim aplavzom.

Dvodnevno dogajanje

Po kratkem predahu, ko so si je lahko za nekaj uric odpočilo tudi zagnano strežno osebje, ki je pripravljajo slastne jedi in skrbelo za to, da obiskovalci niso bili žejni, se je dogajanje v nedeljo začelo že dopoldne. Na stojnicah so se predstavili različni domači ponudniki. Na

glavnem odru so opoldne zaigrali ljudski godci. Sledil je prikaz žetve, mlačve, čiščenja žita, nastopila je folklorna skupina Zala, predstavila so se Polanska dekleta. V zgodnjem popoldnevu so še enkrat odigrali igro »Bod moja!«. Kot se za velik praznik spodobi, pa je nedeljsko popoldne in večer zaokrožil ansambel Jureta Zajca.

Posebno doživetje

V soboto zvečer in v nedeljo čez dan je na travnikih ob prizorišču potekala predstavitve kmetijske mehanizacije podjetja Lavrih. »To je bila naša prva nočna gorska demonstracija, predstavili smo svoje stroje v sodelovanju z našim prodajnim zastopnikom Bobnar7. Prikazali smo odkos in spravilo krme, delovanje gorskih cistern oziroma strojev za prevoz tekočih organskih gnojil, pa tudi letošnjo novost: cevne sisteme za nizek izpust,« je povedal direktor podjetja Rok Gartnar. Proizvodnja mehanizacije za gorske kmetije ni ravno pogosta v Sloveniji. »Na švicarskem in avstrijskem trgu

Žiga in Srečko Krvina, obiskovalca Praznika žetve / Foto: Klara Mrak

je kar nekaj ponudnikov vrstne mehanizacije, v Sloveniji pa smo eni od redkih, ki se profesionalno ukvarjamo z njenim razvojem in proizvodnjo. Roku pri razvoju podjetja in idej pomagata tudi dva brata in sestra ter seveda ekipa zagnanih sodelavcev. »Prihajamo z gorske kmetije, po 'defoltu' oziroma 'osnovnih nastavitvah' smo lenuhi,« se pošali Gartnar, »in ker se nam poleti na strminah ni dalo grabiti, smo naredili stroje. A kovačeva kobila je po navadi bosa. Zdaj, ko je košnja, vse stroje poberemo in posodimo, da jih drugi preizkusijo, oče pa se potem ježi ...«

Oče in sin Srečko in Žiga Krvina iz Rovt sta si razstavljene stroje ogledovala z

zanimanjem: »Mi imamo sicer majhno kmetijo, tako da taka mehanizacija skoraj ne pride v poštev. V Sloveniji je za ravnino narejenih polno strojev, za bregove jih je težje narediti. Zdi se mi, da so v splošnem zelo podcenjeni kmetje, ki imajo kmetije po hribih. S tovrstnimi stroji lažje ravnaš po bregovih, veliko bolj varni so. Včasih se je vse delalo ročno, zdaj pa velja tisto: čas je denar, pomembna pa je zagotovo tudi varnost,« je bil preudaren Srečko Krvina, ki je tako kot nekaj sto drugih obiskovalcev Praznik žetve z navdušenjem pospremil nočni prikaz delovanja gorske kmetijske mehanizacije, ki nastaja v Poljanski dolini.

Prizor iz predstave Bod moja! / Foto: Klara Mrak

Les, rozeta, linolej, peka ...

V Liznjekovi domačiji so štiri dopoldneve prejšnjega tedna namenili otroškemu veselju, ustvarjanju in raziskovanju. Pripravili so namreč Kekčeve ustvarjalnice, delavnice, na katerih so otroci spoznavali različne materiale, tehnike in načine ustvarjanja, preizkusili pa so tudi krušno peč.

NIKA TOPORIŠ

Kranjska Gora – Otroška domišljija ne pozna meja, česar se dobro zavedajo v Muzeju Kranjska Gora – Liznjekovi domačiji, v kateri so vse od torka, 25. julija, pa do petka, 28. julija, potekale Kekčeve ustvarjalnice. Kot je pojasnila Karmen Zaletelj

z Liznjekove domačije, je glavni namen štiridnevni delavnic, da otroci aktivno in ustvarjalno preživijo del počitnic, spoznajo muzej in tudi življenje, ki so ga živeli nekoč. »Vsak dan je delavnica posvečena drugi tematiki, na primer ustvarjali smo z linolejem, spoznali roze to oziroma rožo življenja,

naredili svojo intarzijo, poleg tega pa na vsaki delavnici pripravimo tudi nekaj iz krušne peči, pekli smo že žemljice, pico ...« je pojasnila Karmen Zaletelj.

Sredino ustvarjalnico so pripravili v sodelovanju s Šolskim centrom Škofja Loka. »Na današnji delavnici otroci izdelujejo furnirsko sliko – nekateri sicer temu rečejo intarzija, ampak gre za preprostejšo obliko. Otroci iz različnih lesnih vrst izdelujejo like in jih potem sestavijo v sliko, ki so si jo zamislili. Tovrstne delavnice imajo zelo pozitiven vpliv na otroke, saj spoznavajo različne lesne materiale, izvedo, da je les zares dragocen material, ga vzljubijo,« je pojasnila Irena Leban, predavateljica Šolskega centra, in dodala, da se mnogi otroci na tak način prvič srečajo z lesom in posledično lahko uvidijo, da je delo z njim zelo zanimivo. »Mogoče se

Otroke je zelo presenetilo, da se pica lahko naredi tudi z jogurtom. Končni izdelek je bil zares težko pričakovan. / Foto: Tina Dokl

bo kdo v prihodnosti odločil za z lesom povezan poklic, če pa ne, pa vsaj upamo, da se bodo večkrat spomnili na kvalitete, ki jih les ponuja.«

Mladi raziskovalci so povedali ...

Ustvarjanje z lesom in peka v krušni peči sta privabila kar nekaj mladih raziskovalcev, ki so z zanimanjem in navdušenjem srkali nova znanja. Šestletni Jaka in štiriletni Luka Grgurič, brata iz Planine pod Golico, sta se ustvarjalnic udeležila

skupaj z babico. »Bili smo že včeraj, ko smo izrezovali in odtisnili vsak svojo hišo. Babica je naredila najlepšo,« je dejal Jaka, Luka pa ga je dopolnil, da je bilo njemu najbolj všeč, da so jedli žemljice, ki so jih spekli sami. Enajstletno Nežo Marinič iz Gozda - Martuljka pa je presenetilo dejstvo, da lahko ustvariš pico tudi iz jogurta. »Doma nikoli ne delamo takšne, nisem vedela, da lahko daš notri karkoli. Druge pa mi je zelo všeč, da ustvarjamo z lesom, čeprav

se zelo lomi,« je povedala. Njena mami Ema pa je poudarila, da otroci s sodelovanjem na delavnicah v Liznjekovi domačiji pridobijo vpogled v preteklost, v hišo, ki je mnogim še neznana, pilijo fino motoriko, strpnost in tkejo tudi nove socialne vezi. Trinajstletna Tara Hrdžalič, domačinka, pa je povedala, da ji je bilo najtežje izrezovati iz lesa, saj je bilo potrebne kar nekaj moči, komaj pa je čakala, da se speče pica, ki je tudi ena njenih najljubših jedi.

Svojo ustvarjalnost in domišljijo so izražali skozi izdelovanje furnirske slike iz različnih lesnih materialov. / Foto: Tina Dokl

Iskrena človeška pomoč ni klonila pred ujmo

»V koči brez elektrike in vode so vsi dobili toplo večerjo in vse, kar si je kdo pozelel od napitkov in pijač. Hrane sva imeli dovolj, problem je bil samo kruh, ki je bil za dopeko, pa ga nisva mogli dopeči v pečici na elektriko, plin je deloval. Imeli smo čelne svetilke.« Povzemamo zapis začasne oskrbnice Mire Bevk v Kovinarski koči v Krmi ob nedavnem hudem neurju.

SUZANA P. KOVAČIČ

Radovna – Miro Bevk iz Škofje Loke je vodstvo Planinskega društva (PD) Javnost - Koroška Bela v ponedeljek, 17. julija, prosilo, ali lahko za nekaj dni pride na pomoč v Kovinarsko kočico v Krmo, ker ima oskrbnica nujen primer, kuharica pa ne more biti sama. »Vem, kako je, ko se znajdeš v težavah, pa nimaš nikogar, Razmišljam, saj ta teden nimam

prevozov. »Ob 14. uri se je začelo, dež in orkanski veter, bum in tudi elektrike ni bilo več. Približno 20 minut je trajalo vse skupaj, potem pa se je počasi umirjalo. Za kočico vidim podrti drevesa čez korito za vodo, odstraniva veje po vrtu. Zvoni telefon, Nemci odpovejo rezervacijo za spanje tisti dan, ker je v Mojstrani polno policije in gasilcev, menda je polno podrtih dreves in ne morejo nikamor. Postalo mi je

Sreda, 19. julij, ob približno 15.30, ko so se pohodniki nabrali pri Kovinarski koči v Krmi, ker niso mogli naprej / Foto: Mira Bevk

»Ob enih ponoči se zgrudim v 'moj' kot, ne spim, srce mi nabija in razmišljam, nakar me prešine: če bi se kombiji in avti peljali samo 20–30 minut prej? Zajokam. Ne spim, razmišljam, kaj, če bi padlo na kočico, zadaj so ogromne smreke.«

nič nujnega. Na hitro spakiram.« Torek, 18. julij, je bil krasen dan. »Zvečer izvem, da so slepi in slabovidni pohodniki srečno prišli na Planiko, kjer so prespali. Naslednji dan na Facebooku vidim, da so srečno osvojili našega očaka, v mislih sem še jaz srečna zanje.«

Bum in tudi elektrike ni bilo več

Sredin dan je postal sodni dan. Sredi dneva se je temnilo, zgrinjali so se črni oblaki. »S kuharico Marijo Majcen sva okoli kočice hitro pospravili, zaprli okna in čakali, kaj bo.« V mislih sta imeli pohodnike, upali sta, da so se srečno vrnili v dolino Krma do parkirišča in

jasno, da je verjetno tudi na cesti v Krmi kakšno podrti drevo. Kuharica ugotovi, da voda ne teče; seveda, če ni elektrike, ni vode, ni signala, mobilni ne dela.«

Vzdušje je bilo mirno

Mira in Marija sta si oddahnili, ko so se po cesti mimo pripeljali kombiji in avtobus s slepimi in slabovidnimi pohodniki in se odpeljali proti Radovni. V hipu pa: »Pomislim, kaj pa, če pridejo nazaj, če je podrti na cesti?« Še kako prav je imela. Vrnili so se do kočice skupaj s še drugimi pohodniki. V koči brez elektrike in vode so vsi dobili toplo večerjo in vse, kar si je kdo pozelel, od napitkov in pijač do sladoleda.

»Hrane sva imeli dovolj, problem je bil samo kruh, ki je bil za dopeko, pa ga nisva mogli dopeči v pečici na elektriko, plin je deloval. Imeli smo čelne svetilke. Zvečer so štiri iz GRS prinesli zdravila, pustili so mi akumulatorski bateriji – za kar sem jim neizmerno hvaležna, ker so 'čelke' ugasnile – 15 sendvičev in 8 kilogramov kruha za zajtrk drugi dan, ker je bilo jasno, da bo treba prenočiti vsaj 75 ljudi pod streho. Vzdušje je bilo mirno, celo zapeli smo. Za kuhanje kave so nam ljudje dali svojo vodo in uporabili sva vodo iz plastenk iz zaloge. Navdušeni so bili nad najino prijaznostjo in organiziranostjo, nobene panike, šale, smeh, Jurček pa nas je sproti obveščal o situaciji. Ob 23. uri se je večina

poglela v koči na vsa razpoložljiva mesta. Belgijski skavti so taborili zunaj na travniku, kakor tudi ostali, in po avtih se je spalo, kar se je lahko.« Vse je bilo tako, kot je navada pri pravih planincih, je dodala Mira.

»Dva moška sta odšla peš 2,9 kilometra po vodo v korito, kjer teče izvirska voda točno tam, kjer se začne pešpot na Triglav, in jo prinesla okrog polnoči, da bi imeli zjutraj za čaj, nakar kuharica ugotovi, da voda spet teče iz pipe. Veselje nepopisno, nakar se hiša okrog polnoči umiri. Ob enih ponoči se zgrudim v 'moj' kot, ne spim, srce mi razbija in razmišljam, nakar me prešine: če bi se kombiji in avti peljali samo 20–30 minut prej? Zajokam. Ne spim, razmišljam, kaj, če bi

padlo na kočico, zadaj so ogromne smreke.«

Kulisa kot v posmeh

Mira Bevk je priskočila na pomoč za štiri dni, a se je znašla kot v kadru za film. »Ne morem spati, ura šest zjutraj, akcija, po hiši že ropota, s kuharico pristaviva največji lonec čaja, za kavo, narreževa kruh, počasi hiša oživi, zajtrk, maslo, marmelade, med, pašteta, pečena jajčca, tudi kuhana klobasa, kruha, kolikor je kdo hotel. Dekleta so pomagala pomiti posodo, spremljevalci so pomagali pri strežbi po najboljših močeh. Vzdušje je bilo sproščeno, vreme je bilo sončno, dobre volje na pretek, slišala se je pesem, skupinsko slikanje, vojaški helikopter

odpelje, ne vem, 2 ali 3 osebe zaradi zdravstvenih težav ... in malo čez 10. uro se v četrtek, 20. julija, pripelje gasilski avto in sporoči veselo novice, da je pot prosta. Ploskanje in vesel pozdrav gasilcem, sreča, veselje, prejeli sva od vsakega objem, zahvalo, solze v očeh in parkirišče ter travnik se počasi izprazni, ostaneva sami.«

Kako srečno se je končalo, je razmišljala Mira. Nato pa: »... se je pokazalo, da so pozabili na gospo, ki se je poškodovala na malem Triglavu. Gospa je počivala in zaspala, nihče pa ni štel in je pogrešal – in odpeljali so se brez nje. Panika, jok, ampak jaz znam to pomiriti, pa sva uredili tudi ta problem. Čez pol ure so jo gasilci prili iskat in dostavili v Mojstrano, kjer so jo počakali preostali sopotniki.«

Marija in Mira, ponosni smo na vaju

Na četrtkovno popoldne pride predsednica PD Javnost - Koroška Bela Olga Oven, gasilci pripeljejo agregat, pridejo iz Elektra Kranj, gospodar kočice ureja in žaga podrti, cesta je uradno zaprta, prav tako kočica. Zvečer je bila Mira Bevk, ki je, originalno v daljšem zapisu, opisala vse kronološko, iskreno in pošteno, že doma v Škofji Loki. »Marija Majcen in Mira Bevk, ponosni smo na vaju in iz dna srca hvaležni,« pa jima sporočajo iz PD Javnost - Koroška Bela.

Festival KašArt na pol poti do Sive poti

Vasi pod Stolom so na pol poti letošnjega poletnega festivala KašArt. Avgust prinaša še nekaj zvonečih umetniških imen.

MAŠA LIKOSAR

Žirovnica – Polovica poletnega festivala umetnosti KašArt, ki že tretje leto zapored vasi pod Stolom bogati z zgodbami, poezijo in popularno glasbo, je že za nami. Žirovnica, znana kot deželna izjemnih zgodb in dom velikih mož, ki so krojili slovensko kulturo, umetnost, črkopis in jezik, kot so France Prešeren, Matija Čop, Anton Janša, Janez Jalen in Fran Saleški Finžgar, julija in avgusta znova predstavlja na bogati tradiciji pripovedništva zasnovano poletno dogajanje.

Kot je pojasnil Matjaž Koman, direktor Zavoda za turizem in kulturo

Žirovnica, ki festival organizira v sodelovanju z Občino Žirovnica in ministrstvom za kulturo, so bile julijske prireditve dobro obilježje.

Vreme jim je zagodlo pri prvi prireditvi, tradicionalni Prešernovi noči z Aleksandrom Mežkom v Vrbi, ki običajno predstavlja uvod v festival, a bo letos zaradi prestavitve s 1. julija na 25. avgust obiskovalcem ponudila glasbeni zaključek.

skane. Vreme jim je zagodlo pri prvi prireditvi, tradicionalni Prešernovi noči z Aleksandrom Mežkom v Vrbi. Ta običajno predstavlja uvod v festival, a bo letos zaradi prestavitve s 1. julija na 25. avgust obiskovalcem ponudila glasbeni

zaključek. Domačin Aleksander Mežek bo tudi tokrat občinstvo popeljal skozi glasbeni svet Julije, Sive poti in mnogih drugih nje-

govih zimzelenih sklad. Na odru se mu bo letos pridružila skupina Mrfy.

V avgustu bo KašArt na koncertu v Završnici gostil priljubljeno skupino Joker Out, ki je letos na Evroviziji zastopala Slovenijo. Nastopili bodo v petek, 4.

V sklopu Pravljicnih večerov pred Finžgarjevo rojstno hišo so julija gostili Vesno V. Godina. / Foto: Miha Šest, arhiv Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica

avgusta, z začetkom ob 20. uri. V sklopu Pravljicnih večerov pred Finžgarjevo rojstno hišo bo 17. avgusta ob 19.30 nastop Vlada Kreslina in 24. avgusta skupine Bakalina Velika, medtem ko sta se že predstavili Vesna V. Godina in Tina Gorenjak. Mala scena pred Čopovo rojstno hišo pa letos združuje neresno predavanje o resni literaturi Boštjana Gorenca - Pižame, ki bi moral nastopiti že v julijskem delu festivala, a je bil zaradi dežja nastop prestavljen na 12. september, ter avgustovsko predavanje slovenskega dokumentarnega filma Divja Slovenija, ki bo na sporedu 8. avgusta ob 19.30.

Osvežitev v gorenjskih naravnih kopališčih

Na Gorenjskem je cela vrsta naravnih kopališč ob rekah, v tako imenovanih bajerjih, manjših (umetnih) jezerih ...

U. P., S. Š., M. L., K. M.,
M. R., S. K.

Čukov bajer, Kosorep ...

Kranj ponuja mnogo priložnosti za osvežitev v vročih poletnih dnevih. Med neuradnimi naravnimi kopališči sta najbolj priljubljena Čukov bajer na Kokrici in Kosorep na reki Kokri, veliko priložnosti za kopanje pa ponuja tudi reka Sava s številnimi prodnati terasami, kot je na primer tudi pri starem bazenu. Mestna občina Kranj je pred kratkim spet naročila vzorčenje vode na omenjenih treh naravnih kopališčih, analiza mikrobiološke kakovosti vode v vzorcih pa je pokazala, da zdravju škodljive bakterije na nobenem odzveznem mestu ne presegajo mejne vrednosti.

Jezero Kreda v dolini Radovne

Umetno jezero Kreda v dolini Radovne leži na zasebnem zemljišču znotraj tretjega varstvenega območja Triglavskega narodnega parka, kjer se poleti lahko osvežite v idiličnem naravnem okolju. V Javnem zavodu TNP namreč pojasnjujejo, da jezero ni opredeljeno kot visokogorsko jezero, zato kopanje v njem ni prepovedano. A kljub temu na tem območju velja splošni varstveni režim v narodnem parku, ki je določen v Zakonu o Triglavskem narodnem parku.

Blejsko jezero in Bajer Ribno

Blejsko jezero sodi med bolj obiskana naravna kopališča. Kopalne vode, ki imajo trenutno 23 stopinj Celzija, so v Veliki in Mali Zaki, na Mlinem, v Grajskem kopališču, poleg tega še v zasebnih kopališčih Vile Bled in Grand hotela Toplice. Le

Na kopališču v Pustotniku v Žireh je poleti kljub dokaj hladni Poljanski Sori navdse živahno. / Foto: Tina Dokl

kak kilometer stran od Blejskega jezera leži Bajer Ribno, ki prav tako zagotavlja prijetno osvežitev, a ne le kopalcem, temveč tudi psom. V njegovi bližini je gostinska ponudba.

Trbojsko jezero

Trbojsko jezero je še eno od umetnih jezer, ki je priljubljeno zlasti med ljubitelji supanja, veslanja stoji. Nastalo je z zajezitvijo Save za hidroelektrarno Mavčiče. Ob njem so pred kratkim uredili del sprehajalne poti, kjer so nameščene klopi, za izposoja pa so na voljo tudi kajaki in čolni. Leži ob kavarni, kamor obiskovalci poleti radi prihajajo na slastne jagode.

Kopališče Pustotnik vse bolj urejeno

V Žireh se je v poletnih mesecih mogoče ohladiti na kopališču v Pustotniku, ki je iz leta v leto bolj urejeno. Že pred tremi leti so ga opremili z leseno sanitarno enoto in zagotovili gostinsko ponudbo, od leta 2021 pa so na kopališču na voljo tudi leseni ležalniki in kabine za preoblačenje, ki so nastale v okviru

projekta Lesni feniks. Ob kopališču je urejeno tudi igrišče za odbojko na mivki, letos pa so na novo uredili še postajališče za avtodome. Poleti tako kopališče privablja številne kopalce, pa čeprav se Poljanska Sora ne segreje več kot na 16 ali 18 stopinj, je pojasnil Andrej Poljanšek iz Občine Žiri.

Martinčkova skala

Priljubljeno naravno kopališče v Poljanski dolini je Martinčkova skala, ki se nahaja med Podgoro in Hotavljami. Parkirati je mogoče ob glavni cesti nad kopališčem, nato se do mirnega kotička ob Sori peš spustite po gozdni poti. Malo naprej v smeri proti Žirem si je moč ogledati leseni pokriti most. Ob našem obisku je Sora imela prijetnih 21 stopinj.

Kopališče Puštal

Kopališče je na desnem bregu Poljanske Sore v Škofji Loki. Z lepo obnovljenim lesenim pomolom pa tudi z gostinsko ponudbo vabi obiskovalce od daleč in blizu. Škofja Loka je med poletjem polna tujih gostov, tako smo tudi med našim obiskom

kopališča tam srečali mlado poročenco iz Poljske in francoski par, ki je v Slovenijo priprtoval z avtomodom.

Javorniško jezero pri Domu Trilobit

Vodni biser smaragdne barve je umetno Javorniško jezero ob Domu Trilobit v Javorniškem Rovtu. Tudi poleti ima le od sedem do deset stopinj Celzija, zato je premrzlo za kopanje. Se pa v njem občasno kopajo ljubitelji kopanja v ledeni vodi po metodi Wim Hof. Center šolskih in obšolskih dejavnosti Trilobit pa za otroke, ki obiščejo center, na jezeru pripravlja veslanje s kanuji.

Jezero Jasna

»Jezero Jasna z okolico je prekrasen alpski biser ne samo Kranjske Gore in Zgornjesavske doline, ampak celotnih Julijskih Alp,« je že za naš čezmejni časopis Karavanke junija povedal Dominik S. Černjak, direktor in lastnik družinskega podjetja Jasna Chalet Resort. Kot je pojasnil, je bil v Jasni zgodovinsko prisoten trend povezovanja nedotaknjene narave z vsebinami in doživetji, ki jih ponujajo. Vodo v jezeru

Kopališče Martinčkova skala najdemo med Hotavljami in Podgoro. / Foto: Klara Mrak

poskušajo vzdrževati na 19 stopinjah Celzija, kar je primernejše za osvežitev kot kopanje v njej. »S tem je manj negativnih vplivov na kakovost vode.« Na voljo je izposoja supov, desk za veslanje stoji, in tudi gostinska ponudba.

Bohinjsko jezero

Največje naravno stalno jezero v Sloveniji se zaradi ledeniškega izvora in velike globine tudi poleti segreje

na maksimalno 24 stopinj, a jih v teh nevihtnih dneh ne doseže niti dvajset. Na Bohinjskem jezeru sta določeni kopalni območji Fužinski zaliv in Ukanc, kopalcev pa ne manjka niti na preostalih delih jezera. Kot poudarjajo na Zavodu za turizem Bohinj, obe območji ležita v Triglavskem narodnem parku, zato se je ob obisku treba držati določenih pravil, ki so namenjena ohranjanju narave.

Tudi v Bohinjskem jezeru je voda letos bolj hladna kot običajno. / Foto: Marjana Ahačič

Kopališče v Puštalju nudi tudi lep razgled na Škofjo Loko. / Foto: Gorazd Kavčič

Jezero Jasna ponuja nekoliko hladnejšo, a pravo poletno osvežitev. / Foto: Suzana P. Kovačič

V dolini reke Dravinje

Glavosi izletniki smo se na junijskem izletu podali v dolino reke Dravinje. Ogledali smo si zbirko šivalnih strojev, baročni dvorec Štatenberg, vhod v nekdanji rudnik Šega in jamo Belojača.

GREGA FLAJNIK

Najprej smo se ustavili v Križnem Vrhu, ki leži le nekaj kilometrov od izvoza z avtoceste proti Poljčanam. Tam živi Marjan Babič, strastni zbiratelj šivalnih strojev – zbira jih že od leta 1997. Muzej, v katerem se je nabralo kar 270 šivalnih strojev 75 različnih proizvajalcev, je uredil v hiši svojih staršev.

Stroje je Marjan iskal povsod – od kramarskih sejmov do oglasov v časopisih, nekatere je našel celo med odpadnim železom, številne so mu lastniki podarili ali prodali za simbolično ceno. Vsak stroj je skrbno restavriran in konservatorsko strokovno obdelan. Okoli 130 jih tudi deluje. Zbirko sestavljajo stroji za domačo uporabo, krojaški, industrijski in pletilni stroji.

Zbirka je urejena kronološko, eksponati so razstavljeni v več prostorih. Med najstarejšimi je stroj, ki je bil izdelan med letoma 1854 in 1863 proizvajalca Eliasa Howa. V muzeju smo opazili tudi lepo ohranjen eksponat najstarejšega slovenskega proizvajalca šivalnih strojev Franca Negerja iz leta 1890. Med najštevilnejšimi v zbirki so stroji proizvajalcev Singer, Pfaff, Howe, Dürkopp, gospod Babič pa se rad se pohvali, da ima največjo zbirko strojev zadrške tovarne Bagat, v kateri so stroje izdelovali od leta 1955 do leta 1991. V zbirki ima namreč 31 Bagatovih modelov – in vsi še delujejo.

Predvsem zaradi zbirke strojev sta se nam na izletu pridružili tudi Majda Romih in Ani Kokalj. Obe sta bili večji del svoje poklicne poti šivilji. Nekoč sta bili zaposleni v podjetju Mladi rod

Naše pridne Muce Copatarice za grajsko mizo dvorca Štatenberg / Foto: Grega Flajnik

iz Kranja. Ko se je leta 1971 Majda pridružila podjetju, jo je prav Ani sprejela za vajenka. Potem sta se njuni poslovi poti razšli in se nista več srečali. Po petdesetih letih sta se torej zopet srečali prav na našem izletu.

Šivalni stroji so navdušili tudi naše pletilje, ki se imenujejo Muce Copatarice. Gospe se pod vodstvom naše sodelavke Jane Triller dobivajo že 13 let in pletejo copatke za novorojenčke. Vsak novorojenček, rojen na Gorenjskem, dobi copatke in naše Muce Copatarice so jih doslej napletle že 18.092. Vsako leto se nam z veseljem pridružijo na izletu. In tudi tokrat med vožnjo niso počivale, saj so se ves čas vneto pogovarjale in seveda pletle. Samo ta dan so spletle devet parov novih copatk in hvaležni smo jim za to.

Za konec nam je Marjan Babič pokazal še, kako je več strojev povezal skupaj, da so šivali istočasno. Nekatere je dodelal še tako, da tolčejo po melodiji na Avsenikovo Na Golici.

Dvorec Štatenberg

Naša naslednja točka ogleda je bil dvorec Štatenberg, baročno poslopje v bližini Makol. Že vožnja proti dvorcu je nekaj posebnega, saj je severna dostopna pot obsajena z mogočnim kostanjevim drevoredom. Širše območje parka je zasajeno z domačimi in tujerodnimi drevesi, med katerimi izstopa orjaška duglazija, iglavec, uvožen iz Severne Amerike. V bližini je tudi nekaj kiparskih del, ki so jih ustvarjali kiparji na mednarodnih festivalih Forma viva.

Dvorec nam je razkazal vodnik Franc Kociper in nas spomnil, da je bil Stari grad na sosednjem griču že sredi 13. stoletja. V poznem 17. stoletju so se takratni lastniki, grofje Attemsi, odločili zapustiti istoimenski, danes razrušen srednjeveški grad nad Makolami in se preselili v dolino. Izbrali so si zložno razgledno vzpetino v bližini in tam sezidali svoj novi dvorec, ki se je kmalu razrasel do svoje današnje imenitosti. Dvorec

je simetrično zasnovan, tako lahko iz ene vogalne sobe pri odprtih vratih vidimo oba konca dvorca. Najbolj nas je prevzela viteška dvorana, ki ima 11 metrov in 88 centimetrov visok strop. Freske na stropu velike slavnostne dvorane, obrobljene s štukaturami, ponazarjajo antično mitologijo: Znanost in Umetnost pod okriljem Miru ter štiri elemente: zrak, zemljo, vodo in ogenj, ki so nasploh znani kot zaščitni znak Attemsov.

V sklopu dvorca je bil urejen manjši baročni vrt, po katerem se je gospoda nekoč sprehajala. Kasneje so ga preuredili v angleškem slogu, njegova zasnova pa je delno ohranjena še danes.

Rudnik in jama

V bližini Makol je bil nekoč pomemben rudnik, imenovan Šega, katerega vhod smo si ogledali. Rudnik ima dolgo zgodovino, saj so tam »črno zlato« kopal že v Napoleonovih časih. Po lokalnih zapisih je bilo leta 1956 v njem zaposlenih 130 ljudi, ki so kopal izredno kaloričen premog. Zato so ga uporabljali v kovaštvu in je imel tudi visoko ceno. Rudnik so zaprli leta 1963. V bližini vhoda v rudnik je tudi jama Belojača, izvirna vodna kraška jama, ki je danes pomembna predvsem kot bivališče netopirjev. V dolžini 550 metrov je pomembno zatočišče in prezimovališče ogroženih vrst netopirjev – velikega in malega podkovnjaka ter dolgokrilega netopirja.

Po ogledih je bil že pravi čas, da se tudi okrepčamo, zato smo se odpeljali v bližnjo Križečo vas. Tam je gostilna Kidrič pri dvojčicah – poimenovana po sestrah

Marjan Babič nam je z veseljem razkazal svoje stroje.

/ Foto: Grega Flajnik

Ani Kokalj in Majda Romih sta se srečali po več kot petdesetih letih. / Foto: Grega Flajnik

Gregor Arhar in Marija Fojkar pred bogato okrašeno pečjo v dvorcu Štatenberg / Foto: Grega Flajnik

Vesni in Vlasti, ki sta pred več kot desetimi leti skupaj nastopali in peli. Danes gostilno vodi njen brat Boris. V bližini gostilne so uredili tudi kmečko izbo s krušno pečjo, čebelnjak in mlin

na veter. Žal se je ravno, ko smo si hoteli ogledati mlin na veter, ulilo kot iz škafa. Tako nam je ogled ostal za kakšnega od naslednjih obiskov. Sledila je še vožnja domov.

Naša skupina izletnikov na vrtu dvorca Štatenberg / Foto: Grega Flajnik

Vhod v rudnik Šega / Foto: Grega Flajnik

Jezero v soju blejskih lučk

Lučke v jajčnih lupinah so z enainpetdesetletno tradicijo postale nepogrešljiv simbol Bleda. Letos je jezersko gladino preplavilo deset tisoč lučk, ki so bile znova plod dela Andreja Vidica.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Blejsko poletje, ki se preveša v drugo polovico, je raznolik mozaik dogodkov, ki pritegnejo tako domačine kot turiste, ki v po-

upravljanja turističnih tokov,« je pojasnila Romana Purkart.

Po njenih ocenah se še vedno največ ljudi udeleži dogodkov na promenadi, a tudi druga prizorišča

jezera. Že 51 let zapored jih izdeluje domačin Andrej Vidic. Kot je pojasnil, je idejo o lučkah v jajčnih lupinah njegovemu očetu predstavil eden od švicarskih turistov. »Idejo je tako obudil moj

treba paziti na vodne tokove, da lučke voda zanese do obale in ne na primer proti otoku,« je dejal Vidic. Ena od prostovoljki je bila tudi domačinka Maja Vrtačnik, ki je pojasnila, da si pri prižigu pomagajo s posebnimi stojali. »Na čolnu, med samimi lučkami je občutek še bolj edinstven in magičen,« je povedala. Zadovoljna je, da izgorele lučke naslednji dan odstranijo. Čeprav so lučke narejene iz naravnih materialov, na ta način namreč preprečijo morebitno onesnaževanje jezera.

Lučke gorijo približno pet ur, dogorele ostanejo na gladini in jih v nedeljo zjutraj poberejo potapljači tamkajšnjega društva za podvodne dejavnosti. »Blejske lučke so postale znamenitost Bleda, a žal se mi zdi, da ob vsem spremljajočem dogajanju malce izgubljajo vrednost. Še vedno sicer pritegnejo veliko turistov, nekateri med njimi, denimo dva znanca iz Velike Britanije, prideta na Bled le z namenom, da si

Prvi Kulinarčni vikend ob jezeru je bil v znamenju vina, drugi bo v znamenju piva in gina ter tretji sladoleda. / Foto: Tina Dokl

ogledata žareče jezero,« je dodal Vidic. Pri izdelavi deset tisoč lučk so mu letos pomagali vnuk Jan Križaj in prijatelja Brane Marčič ter Janez Pečar.

Znamenitost Bleda

Dogodek je potekal pod okriljem sklopa prireditvev Kulinarčni vikendi na Jezerski promenadi, ki je bil tokrat v znamenju vina. Obiskovalcem so ponudili tudi posmodulo, ki so jo pekli člani Turističnega društva Bled. »Pripravljena je iz kvašenega testa, nadevana s česnom in sirom ali

zaseko. Tujci sicer niso vajeni zaseke, zato je med njimi bolj zaželen s sirom,« je povedal Bojan Turk, član TD Bled.

Čudovit prizor so si prišli ogledat obiskovalci od blizu in daleč. Med njimi je bila tudi družina Nataše Centa, ki je povedala, da so lučke resnično posebna in edinstvena izkušnja, ki je ni moč videti nikjer drugje. Andreja Matučec iz Žirovnice pa meni, da je bil dogodek morda premalo oglaševan, vendar je lučke opisala kot znamenitost Bleda, ki jo je vredno videti.

Blejsko jezero v soju lučk v jajčnih lupinah / Foto: Tina Dokl

letnih mesecih preplavijo Bled. Javni zavod Turizem Bled julija in avgusta zanje organizira pester nabor prireditvev, ki so letos z namenom razbremenitve Jezerske promenade razporejene na več prizorišč. Ta koncept se je po besedah Romane Purkart iz omenjenega zavoda izkazal za učinkovitega. »Lani, ko so se po epidemiološkem obdobju turisti začeli množično vračati na Bled, je bila jezerska skleda znova zelo obremenjena, to pa negativno vpliva na samo jezero in obalo ob njem. Letos smo zato uresničili že vrsto let načrtovano strategijo organizacije prireditvev, ki niso več skoncentrirane na promenado, temveč so tematsko razdeljene na več prizorišč, kar je pomembno tudi z vidika

so dobro obiskana, predvsem Velika Zaka, Straža in spodnja ploščad Trgovskega centra Bled. »Morda bomo prihodnje leto še kakšen dogodek več pripravili v okoliških vaseh,« je napovedala. Bled je tudi sicer letos poln turistov, ki prihajajo iz kar 180 držav. Purkartova ob tem pričakuje, da bodo do konca leta zabeležili milijon nočitev. »Prizadevali pa si bomo, da se bo dolžina bivanja gostov podaljšala, več naporov bomo morali vložiti tudi v urejanje prometa, a menim, da tega problema ne bomo uspeli rešiti sami,« je še dodala.

Vrhunec poletja

Vrhunec Blejskega poletja vsako leto predstavljajo lučke, ki ob koncu julija zažarijo na gladini Blejskega

oče, a kaj kmalu jo je prenesel name,« je povedal Vidic, ki k pripravljanju lučk pristopi konec aprila. »Jajca morajo biti pravilno ubita, odbit mora biti le vrh. Lupine posušim na soncu, nato vsako ročno obrežem, s čimer je največ dela. Napolnim jih z voskom, vanje pa umestim vžigalico in stenj,« je postopek strnil Vidic. Zadnja leta jajčne lupine zanj hranijo v družbi Conditus, kjer izdelujejo tudi kremne rezine.

Pomagajo prostovoljci

Pri razvozu lučk po jezeru in njihovem prižigu mu pomagajo prostovoljci ob spremstvu plovila blejske službe za reševanje iz vode. »Za polaganje lučk na vodno gladino moraš imeti nekaj znanja, prav tako za njihovo prižig, poleg tega pa je

Janez Pečar, Jan Križaj, Andrej Vidic in Brane Marčič / Foto: Tina Dokl

V soboto je na Jezerski promenadi nastopila zasedba Doctor Doctor. / Foto: Tina Dokl

Člani Turističnega društva Bled so pekli posmodulo. / Foto: Tina Dokl

Sence gorskega cvetja

Vid Legradić iz Zaloga pri Cerkljah je pisatelj, popotnik in gornik. Nedavno je izdal že svojo četrto knjigo, kriminalno-fantastični roman z naslovom Sence gorskega cvetja.

ALENKA BRUN

Cerklje – Ko se je zgodila pandemija, je to precej ostro zarezalo v življenje Vida Legradića. Kot turistični vodnik je bil prisiljen stopiti iz svoje cone udobja. Ker pa je vedno rad pisal, časa pa je imel takrat več kot dovolj, se je odločil, da si bo dal priložnost. In svet pisanja ga je prevzel. Tako je leta 2020 luč sveta ugledal prvi del potopisnega romana Zgodba o potovanju, drugi

gorskega cvetja ni klasična kriminalka. »Napeta zgodba na vseh področjih posega v same meje omenjenega žanra in jih v določenih poglavjih tudi presega. V njej sem združil ljubezen do narave, gora, zgodovine, potovanj, pisanja in omenjenih napetih zgodb. Zgodba je umeščena v svet, ki sem ga ustvaril v svojem znanstvenofantastičnem romanu Travid: za devetimi zvezdami.« Svet, ki je postavljen deset tisoč let v prihodnost,

Vid Legradić / Foto: osebni arhiv

je na prodajne police prišel kmalu za prvim, vmes pa je Legradić spisal še domišljjsko avanturo z naslovom Travid: za devetimi zvezdami. Ta je dobila tudi angleški prevod.

Nedavno pa je izšla njegova četrta knjiga, ravno tako pri založbi Primus, in sicer kriminalno-fantastični roman Sence gorskega cvetja. Zanj so pripravili tudi manjšo uradno predstavitev, kmalu pa je prišel tudi na police slovenskih knjigarn.

Tokratna zgodba pripoveduje o kriminalnem podzemlju preprodaje gorskih rastlin na ozemlju Slovenije v prihodnosti, pa tudi o človeški naravi, ki koleba med moralno odgovornostjo do narave in zaslužkom, je v enem od kasnejših intervjujev povedal avtor. Nam pa je zaupal, da roman Sence

»transplantiral« v Slovenijo, nadaljuje. »Znanstvenofantastično okolje je sicer le podlaga, ki služi za atmosfero v knjigi, ki je namenjena običajnemu odraslemu bralcu. Zgodba je popolnoma zemeljska in govori o Evi, ločeni učiteljici slovenskega jezika, ki za dodatni zaslužek nabira in preprodaja ogroženo gorsko cvetje. Njena dejavnost jo vodi v usoden zaplet s kriminalno organizacijo, ki se trudi ustvariti novo vrsto rastline, ki jo je v začetku 20. stoletja po slovenskih gorah neuspešno iskal že sam Julius Kugy ...« Toda pot do stvaritve trentarskega grintavca, čudovitega belo-zlatega gorskega cveta, je krvava, tlakovana s človeškim pohlepom, izkoriščanjem narave, izsiljevanjem in okoljskim kriminalom, še izvemo.

Hafnerjev memorial še do petka

Škofja Loka – Festival In memoriam prof. Peter Hafner oz. krajše Hafnerjev memorial se bo zaključil v petek, 4. avgusta. Letošnja 14. izvedba ima veliko glasbenega in spremljevalnega dogajanja v Škofji Loki, Cerknem, Kranju in Železnikih. Festival se bo zaključil z nastopom britanske zasedbe Still Corners na Škofjeloškem gradu. Pred njimi bo na odru stal belgijski »čudežni deček« Portland. Več o festivalu na inmemoriam.si.

Umetnine po Tavčarju

Antiutopični satirični roman Ivana Tavčarja 4000 je bil izziv udeležencem štiriindvajsete Kolonije Iveta Šubica, razstavo del pa so v Galeriji Sokolskega doma v Škofji Loki odprli minuli petek.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Konec letošnjega maja je v Hiši slikarjev Šubic v Poljanah nad Škofjo Loko potekala 24. tradicionalna Kolonija Iveta Šubica. Na njej je sodelovalo 24 umetnikov, njihove izdelke pa so minuli teden postavili na ogled v Galeriji Sokolskega doma v Škofji Loki.

Tema letošnje kolonije je bil antiutopični satirični roman Ivana Tavčarja 4000, ki je prvič izšel leta 1891, v času ostrih političnih spopadov med klerikalci in liberalci v slovenskih deželah Avstro-Ogrske. Naslov romana se nanaša na leto štiri tisoč našega štetja. Tavčar v njem opisuje, kakšna bi lahko postala Slovenija, če bi bile urešničene vse zamisli klerikalnih političnih nasprotnikov. »Roman je aktualen še danes, o čemer govori tudi ponovni izid, ki so ga letos pripravili v ZRC SAZU. To je roman, ki ga je težko brati, in redki so, ki so ga zares prebrali. Se je pa, s pomočjo Gogolovega prevoda z vsebino seznanila naša udeleženka, Mehičanka Luisa Polanco,« je ob odprtju razstave povedla predsednica združenja umetnikov Škofja Loka Maja Šubic in pojasnila, da so delo Ivana Tavčarja

Na petkovem odprtju razstave v Sokolskem domu v Škofji Loki se je zbrala večina udeležencev 24 kolonije Iveta Šubica. / Foto: Tina Dokl

izbrali z razlogom, saj je letos Tavčarjevo leto.

Na razstavi sodelujoči umetniki so: Agata Trojar, Amir Muratovič, Andrej Perko, Andrej Štular, Anja Fabiani, Barbara Demšar, Boge Dimovski, Gigio de Brea, Irena Dimovska, Irena Romih, Iztok Sitar, Janez Pelko, Janez Plestenjak, Jelena Bertonec, Katja Bogataj, Luisa Polanco, Maja Šubic, Marjan Prevodnik, Marko Jakše, Matej Plestenjak, Matjaž Bertonec, Metod Frlic, Nejc Slapar, Petra Plestenjak Podlogar, Rado Dagarin, Simon

Mlakar, Steve Hawley, Tit Nešovič in Zlatko Krstevski.

»Dela umetnikov so zelo različna in ponujajo široko paleto predstav o tem, kaj je umetnik želel povedati. O letošnji razstavi bo pozimi izšel tudi katalog,« je še povedla Maja Šubic.

Kot prispevek k razmišljanju o knjigi so pri Združenju umetnikov Škofja Loka na odprtju razstave povabili filozofa Petra Mlakarja, ki je na svojstven način predstavil pogled na Tavčarjev roman 4000 in v Sokolskem domu dobil glasen aplavz

zbranih umetnikov in številnih drugih.

»Sodeloval sem prav na vseh Kolonijah Iveta Šubica. Kolonija za nas pomeni predvsem druženje in prijetna srečanja, podobno kot je današnje,« je ob odprtju razstave povedal Škofjeločan Rado Dagarin.

Razstava bo na ogled do 20. avgusta. Od torika do petka si jo je moč ogledati med 10. in 12. uro ter med 17. in 19. uro, ob sobotah med 9.30 in 12.30, ob nedeljah pa med 9.30 in 12.30 ter med 17. in 19. uro.

Skozi dvajset Kamfestovih let

Z razstavo likovnih zasnov preteklih festivalov se je začelo ogrevanje za jubilejni, dvajseti Kamfest, ki se začneja ta konec tedna.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Na zidu ob Kreativni četrti Barutana je od nedelje na ogled razstava dosežanih festivalskih plakatov skupaj s seznamom nastopajočih in sponzorjev. Skupaj z letošnjo je tako na ogled dvajset likovnih podob, s

katerimi so organizatorji vabili na avgustovsko dogajanje v Kamniku, ki je že davno preraslo občinske meje in postalo prepoznavno tudi v širšem slovenskem prostoru.

»Mestni festival, ki praznuje dvajsetletnico, je kot dobra grenkosladka omaka.

Grenka, ker smo že stari, a sladka, ker si nismo predstavljali, da bomo čez dvajset let res še tu,« je ob odprtju razstave povedal Rok Kosec, skupaj z Goranom Završnikom glavni tvorec festivalskega dogajanja, ki je poudaril tudi številne organizacije, sponzorje

in prostovoljce, ki so vsa ta leta soustvarjali festivalsko dogajanje.

Mestni festival sicer korenini v Kamniškem kulturnem poletju leta 2003, leto kasneje pa je že potekal prvi Kamfest, ki je tudi zaradi prizorišča na Malem gradu, kjer je potekal, dobil priponko Festival z razgledom. »Letos se nekoliko odmikamo od našega osnovnega gibalca, da je Kamfest festival z razgledom. Razgleda ni več in Kamnik se bo moral potruditi, da ga bo dobil nazaj,« je povedal Završnik, ki pravi, da bo gibalca tokratnega festivala vrtenje, ki ga bo simbolizirala vrteča se krogla na Glavnem trgu. »Delajmo, ne le Kamfest, temveč tudi druge stvari, da bomo gradili mesto, v katerem je lepo živeti,« je še dodal.

Plakati bodo na ogled skozi celotno festivalsko dogajanje, ki se začne v petek.

Razstava Kamfestovih 20 na zidu Kreativne četrti Barutana / Foto: Aleš Senožetnik

Naši plezalci so v Bernu med favoriti

Poleg prve plezalka sveta Janje Garnbret bodo na svetovnem prvenstvu v Švici uvrstitve med najboljše in hkrati olimpijske vozovnice lovili še zmagovalka zadnje tekme svetovnega pokala v težavnosti Vita Lukan, letos na vseh tekmah odlična Mia Krampf, pa tudi naš najboljši med moškimi Luka Potočar.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Danes se s kvalifikacijami moških v balvanih v švicarskem Bernu začena svetovno prvenstvo v športnem plezanju. Za medalje in prve vstopnice za olimpijske igre se bodo med 631 plezalci iz 56 držav borili tudi Slovenci. Slovenska reprezentanca bo tekmovala v štirih disciplinah: balvani, težavnost, kombinacija balvani-težavnost ter paraplezanje.

Janja Garnbret, Mia Krampf, Vita Lukan, Luka Potočar, Anže Peharc in Zan Lovenjak Sudar bodo nastopili v težavnosti, balvanih in kombinaciji balvani-težavnost.

Poleg njih so v Bernu potvali še specialisti za posamezne discipline: Lucija Tarkuš in Sara Čopar za težavnost ter Julija Kruder in Katja Debevec za balvane.

Jutri prva preizkušnja čaka dekleta, ki bodo nastopila v kvalifikacijah v težavnosti. Poleg prve favoritke, Korošice Janje Garnbret, sta kandidatki za veliki finale tudi Gorenjki Mia Krampf z Golnika in Vita Lukan iz Radovljice.

Vedno v finalu

Kramplova je svetovna podprvkinja 2019 v težavnosti, svetovna podprvkinja 2021 v kombinaciji in aktualna evropska podprvkinja

v kombinaciji balvani-težavnost, v letošnji sezoni pa se je na vseh tekmah svetovnega pokala, na katerih je nastopila, uvrstila v finale.

»Letošnjo sezono sem dobro začela, saj sem bila v težavnosti vedno v finalu, kar je zame nekaj novega. Vesela sem, da je forma konstantna, in to je tudi potrditev, da sem za svetovno prvenstvo v Bernu dobro pripravljena,« je pred odhodom v Švico povedala 23-letna Mia Krampf, ki je na pot odšla sproščena.

»Pred svetovnim prvenstvom ne čutim kakšnega posebnega pritiska, saj je podobno kot pred vsako tekmo svetovnega pokala. Na vsaki tekmi skušam narediti najboljši rezultat, zato je pač vsaka tekma po svoje stresna. Tudi tokrat bom odplezala tako, kot pač znam,« je povedala Mia Krampf.

Zmaga je najboljša popotnica

Prvenstva se po zmagi na zadnji tekmi svetovnega pokala v Brianconu veseli tudi Vita Lukan.

»Za svetovno prvenstvo si zagotovo ne bi mogla želeli boljše popotnice, kot je zmaga na zadnji tekmi svetovnega pokala dva tedna pred prvenstvom. Tudi zato bom šla v Bern bolj sproščeno in samozavestno. Morda mi je ravno to na prejšnjih tekmah manjkalo. Dostokrat

se mi je zdelo, da sem dobro pripravljena, pa potem tega na tekmi nisem pokazala. Zadnji rezultat je zato še pomembnejši in upam, da bom tokrat zdržala tudi psihično in nastopila po najboljših močeh,« je povedala 22-letna Radovljčanka Vita Lukan.

Med moškimi huda konkurenca

Luka Potočar pritisk z največjih tekmovanj že kar dobro pozna, saj je svetovni podprvak 2021 v težavnosti in evropski podprvak 2022 v težavnosti, v letošnji sezoni pa še ni dosegel lanskeoletnih odličnih rezultatov.

»Letošnja sezona je bila slabša od zadnjih dveh in težko je spet najti motivacijo. Po tekmi v Brianconu ni bilo prav veliko časa, ki pa sem ga vseeno dobro izkoristil in dopolnil formo. Upam, da sem našel nekaj, kar sem iskal, in da bom tekme odplezal boljše, kar lahko,« je povedal 21-letni Jeseničan, ki se zaveda močne konkurence.

»Konkurenca je zelo huda, seveda pa ni nemogoče, da pridem na stopničke. Težko ne bo le meni, ampak vsem, tudi tistim, ki so na dosedanjih tekmah ves čas zmagovali. Samo majhna napaka lahko pomeni, da si zunaj boja za najvišja mesta. Bo pa pritisk na vse tekmovalce nekoliko večji in morda bom to

Naše najboljše plezalko in plezalci so svoje načrte pred svetovnim prvenstvom predstavili v prostorih Planinske zveze Slovenije. / Foto: Gorazd Kavčič

lahko izkoristil sebi v prid,« je povedal naš prvi up v moški konkurenci Luka Potočar.

Za odličja tudi paraplezalci

Sicer pa moške kvalifikacije v težavnosti čakajo v četrtek, ko bodo ženske nastopile v kvalifikacijah v balvanih. Polfinale in finale v balvanih za moške bosta v petek, za ženske pa v soboto. Polfinale in finale za ženske in moške v težavnosti bosta v nedeljo. V ponedeljek bo na prvenstvu dan odmora, sledile pa bodo kvalifikacije za paraplezalce. Na njih bodo

nastopili tudi naši, in sicer Manca Smrekar, Tanja Glušič in Matej Arh.

V sredo, 9. avgusta, so na sporedu kvalifikacije v kombinaciji balvani-težavnost za ženske in moške, v četrtek pa še kvalifikacije in nato finale v hitrosti za ženske in moške ter finale v paraplezanju za ženske in moške.

Naslednji petek, 11. avgusta, bo finale kombinacije balvani-težavnost za ženske, v soboto, 12. avgusta, pa še finale kombinacije balvani-težavnost za moške.

Za olimpijske igre v Parizu bo na svetovnem prvenstvu

v Bernu podeljenih deset vstopnic.

»Seveda ima največ možnosti Janja Garnbret, ki brez dvoma cilja najvišje in s tem računa na olimpijsko vozovnico že v Bernu. Prav tako pa imamo še ostale kandidate, ki imajo isto željo in ob dobrih nastopih, ki so jih sposobni sestaviti, lahko konkurirajo za vstopnice v Pariz. Dejstvo pa je, da imajo tudi druge države iste cilje in borba bo neizprosna,« je pred odhodom v Bern dodal selektor in trener slovenske reprezentance Gorazd Hren.

Vroči obračuni na kranjski mivki

Novi srednjeevropski prvaki so v Kranju postali avstrijska dvojica Eva Freiburger in Kathi Holzer ter madžarska dvojica Bence Attila Hajós in Artúr Stréli, naši pa so osvojili tri odličja.

VILMA STANOVNIK

Kranj – S sobotnimi finalnimi obračuni se je končalo mednarodno tekmovanje v odbojki na mivki Zavarovalnica Sava Kranj Open 2023. Postreglo je s kvalitetno udeležbo, izmed petih slovenskih dvojic pa so kar tri osvojile medalje in navdušile domače občinstvo.

Klemen Šen in Nejc Zemljak sta v finalu po tesnem boju v drugem nizu morala priznati premoč Madžaroma. »Malo je prisotnega grenkega priokusa, potem ko sva bila tako blizu prvemu mestu, vendar morava biti z drugim mestom v tako močni konkurenci vseeno zadovoljna. Igrati pred tako publiko nama je bilo v veselje in naslednje leto se

Naša najboljša sta bila Klemen Šen in Nejc Zemljak, ki sta šele v finalu morala priznati premoč madžarski dvojici Bence Attila Hajós in Artúr Stréli. / Foto: OK Triglav Kranj

vračava po zlato,« sta povedala Šen in Zemljak.

Tadej Božen in Vid Jakopin sta proti Čehoma Knoblochu in Kittelu, ki

sta se presenetljivo prebila vse od kvalifikacij do polfinala, v tekmi za tretje mesto slavila z 2 : 0 in si priborila bron. Špela Morgan in

Anja Maček sta v malem finalu ravno tako premagali češko dvojico in osvojili tretje mesto.

Organizatorji so bili s turnirjem in s preskokom iz državnega na srednjeevropsko prvenstvo izjemno zadovoljni. »Organizacija turnirja pod okriljem zveze MEVZA je povsem drugačen in večji izziv, vendar se je na koncu nedvomno izplačalo. Videti, kako se je domače občinstvo dvignilo na noge in prvič v zgodovini kranjske odbojke vzklikalo 'Mi Slovenci!', je neprecenljivo. V prihodnje si želimo ta turnir ponoviti oziroma iti še korak dlje. Kranjsko občinstvo je znova dokazalo, da ceni in si želi vrhunskih odbojarskih dogodkov,« je povedal Matevž Ambrožič.

Uspešni tudi slovenski športniki

Maribor – V soboto se je zaključil poletni olimpijski festival evropske mladine, ki ga je gostil Maribor. Na njem so se izkazali tudi naši mladi športniki in športnice, ki so si priborili devet kolajn. Tom Teršek je osvojil bronasto kolajno v metu kopja, Maruša Tereza Šerkezi je osvojila bron v gorskem kolesarstvu v disciplini kros, še eno bronasto odličje pa je osvojila atletinja Tia Tanja Živko v teku na 1500 metrov. Tudi tenisač Svit Suljič je tekmovanje zaključil na tretjem mestu. Atlet Žan Ogrinc si je priboril srebro v teku na 800 metrov. Prvo zlato kolajno za Slovenijo je osvojila judoistka Nika Tomc, njena ekipna kolegica Leila Mazouzi pa je osvojila bron. Za konec so si zlata odličja priborile odbojkarice, srebrna pa naša moška rokometna reprezentanca.

Dve zmagi Nike Križnar

Kranj – Naša smučarska skakalka Nika Križnar (SSK Norica Žiri) je zanesljivo dobila prvi dve tekmi letošnje poletne velike nagrade v francoskem Courchevelu. Na drugi tekmi je dosegla tudi rekord skakalnice, ki zdaj znaša 133 metrov. Izkazala se je tudi Nika Prevc (SK Triglav Kranj), ki je na prvi tekmi osvojila peto mesto, na drugi pa je bila sedma. Nastopila je tudi naša B moška ekipa, ki na prvih dveh tekmah ni osvojila točk.

Prva točka nogometašev Triglava

Kranj – Konec tedna se je nova sezona začela tudi v 2. slovenski nogometni ligi. Triglav je gostoval pri Taboru Sežana in igral 2 : 2. Po enajstmetrovki Marka Seliškarja so domačini dobili prvi polčas, nogometaši Triglava pa so izenačili, ko je zadel Kristian Dakič. Ekipa Triglava je nato povedla, saj je bil z bele točke uspešen Veron Šalja. Rezultat za izenačenje je postavil Mark Vuleta. V Prvi ligi Telemach je Koper z 1 : 0 premagal Radomlje, Domžale pa so doma z 1 : 1 igrali z Bravom.

PLANINSKI IZLET: STEZA MALI PRINC (1171 M N. M.)

Ko življenje gledaš s srcem

Saj poznate zgodbo Mali princ? O dečku, ki je odrasle učil, da je stvari treba gledati s srcem, saj je bistvo očem skrito. Ni čudno, da je po južnem Velebitu speljana pot, ki se imenuje po njem.

JELENA JUSTIN

Odkrivanje skritih kotičkov južnega Velebita je vznemirljivo, sploh če se podajaš v svet, kjer te obkrožajo visoke apnenčaste stene, ostre kot nož, stene, ki padajo navpično, nekje vmes pa je speljana adrenalinska pot. Omenjeno pot je v letu 2003 nadelal Slavko Tomerlin, bolj znan kot Tatek. Zavetišče z njegovim imenom je tudi na Stapu, kjer smo že bili. Možakar je zgradil tudi zavetišče Crnopac, kjer je speljana omenjena pot Mali princ. Pretkano speljana pot

je tako kot Kamnita galerija neke vrste labirint, ki te čez naravne kamnite pregrade in skulpture pripelje z ene strani na drugo.

Če smo nastanjeni v Starem Gradu, kjer je vhod v Nacionalni park Paklenica, se zapeljimo po cesti proti Obrovcu in Gračcu. Ko prevozimo predor dolžine 160 metrov, se na drugi strani začnemo spuščati in na desni strani bomo opazili makadamsko cesto. Zavijemo desno in že zagledamo smerokaze, ki nas usmerijo proti planinskemu zavetišču Crnopac. Vzpon začnemo na

travniku in sledimo markirani poti. Kmalu dosežemo razpotje, kjer gre desna pot čez Veselinovićeve stano-ve direktno na vrh Crnopaca, leva pot pa proti planinskemu zavetišču Crnopac. Leva pot bo za nas. Zmer- no se vzpenjamo po izrazitem kraškem svetu, levo v daljavi zagledamo Ričico poteka tudi precej zložno, ko se vzpne čez skalni del, nato pa strmo skozi gozd navzgor. Pridemo na nekakšno sedlo, a na drugi strani nas vodi navzdol. Sledi nekaj sestopa, nato pa pot po desni

strani obvozi nekakšno uvalo, ko dosežemo skale, kjer gre težja, markirana pot proti zavetišču. Mimo zavetišča sestopimo skozi gozd, ko nas smerokaz usmeri desno. Višino izgubljam, do odcepa desno, ki nas usmeri na stezo Mali princ. Prvi metri nas vodijo čez skalni skok. To so t. i. Dvori, ko dosežemo Dvorska in Nizka vrata. Pot se vije pretkano in treba je oprezati za markacijami. V Zdenkovi jami sta dve lestvi. Če opazujemo, kako je varovano, smo lahko malce zaskrbljeni, a upamo, da bo zdržalo. Za jamo sledi detajl, kjer mi je bilo rečeno »vjeruj u ljubav« (verjemi v ljubezen), pa bo. Jeklenica je namreč pritrjena na trhlo polomljeno drevo, skalni skok je pa malce siten. Sestopimo v Šušnjevac. Sledijo Podkuk ter Slep in Ozki klanec. Zanimivo je, da se marsikakšen detajl poti, ki je tehnično zahteven, pleza navzdol. Previdno. Kako so pritrjene jeklenice, pa bolje, da ne gledamo. Potem se vzpnemo na Krivi klanec, kjer so nam v pomoč klini, ko dosežemo Tonkina vrata, ki jim sledijo še Stankina vrata. Atraktiven vzpon na Hrbet/Kičmu, ko hodimo po ozkem in izpostavljenem grebenu. V pomoč nam je jeklenica. Steza Mali princ se zaključuje

Pot Mali princ je zahtevna, ponekod zavarovana, a varovala so v bolj klavnem stanju. / Foto: Jelena Justin

Zanimivi prehodi skozi apnenčaste skale. Pravi labirint.

/ Foto: Jelena Justin

z vzponom skozi Nebeška vrata. Na drugi strani sestopimo po markirani stezi. Vmes je še odcep za Beli Kuk, 1171 m n. m., ki nam ponudi razgled na labirint skalnih kukov in sten, kjer poteka pot Mali princ. Vrnemo se do zavetišča Crnopac in nato po poti vzpona nazaj do jeklene konjička.

Tovrstna pot je za izkušene gornika čisti užitek, igra. Saj veste, kako je rekel Mali princ: »Vsi odrasli so bili nekoč otroci, a se le redki tega spomnijo.«

Nadmorska višina: 1171 m
Višinska razlika: 1000 m
Trajanje: 6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Planinsko zavetišče Crnopac, ki je v lasti Tatekove družine / Foto: Jelena Justin

Krog ob slovenski meji, 6. del

SLAVKO ZUPANC

Naslednji dan smo etapo začeli v Metliki, starodavnem mestu, ki leži na vznožju Bele krajine med Gorjanci in Kolpo. V mestu je srednjeveški grad, v katerem je od leta 1951 Belokranjski muzej. V bližini metliškega gradu stoji Slovenski gasilski muzej, ki je bil odprt leta 1969, ob stoletnici gasilstva na Slovenskem. V Metliki je bila namreč leta 1869 ustanovljena prva požarna bramba na Slovenskem.

Že na začetku nas je čakal 12-kilometrski klanec na Gorjance, čez prelaz Vahta. Načrtovana pot je bila deloma speljana po glavni cesti Metlika–Novo mesto, deloma pa po stranskih cestah. Ko smo zavili na stransko cesto, se je izkazalo, da je to zelo slab kolovoz, zato smo se nekateri odločili, da raje nadaljujemo po glavni,

Metlika – park in grad v ozadju / Foto: Slavko Zupanc

čprav zelo prometni cesti. Kolesarili smo v več manjših skupinah (po največ šest kolesarjev skupaj), ki so bile med seboj oddaljene toliko, da so nas lahko prehiteli tudi tovornjaki s prikolicami. Na prelazu smo si nekoliko oddahnili in nato nadaljevali po klanecu navzdol.

Po treh kilometrih smo zapustili glavno cesto in nadaljevali po asfaltirani stranski neprometni cesti proti Kostanjevici na Krki.

Dobrih deset kilometrov smo kolesarili po gričevnati vinorodni dolenski pokrajini pod Gorjanci skozi kraje Dolž, Gabrje, Tolsti Vrh,

Vahta – prelaz čez Gorjance (616 m n. m.) / Foto: Slavko Zupanc

Vrhoplje in Šmarje. V eni od vasic nas je prijazna domačinka povabila v zidnico, kjer smo pokusili vino in jabolka. Skozi Veliki Ban do Ržišča smo imeli še štiri kilometre klanca in nato nekoliko daljši spust skozi Velike Vodenice do Kostanjevice na Krki, najmanjšega mesta

GLASOVA KOLESARJENJA

umetnikov, to so Janez Boljka, Zoran Didek, France Kralj, Tone Kralj, France Gorše, Jože Gorjup, Božidar Jakac in Bogdan Borčič. V okolici galerije so skulpture, ki nastajajo v okviru mednarodnega kiparskega simpozija Forma viva.

Nekoliko zunaj Kostanjevice nas je v prijetni senci čakal kombi z malico. Hladen odojek, ki nam je prejšnji dan ostal od večerje, in belokranjska pogača sta nam zelo teknila. Nadaljevali smo ob Krki po desnem bregu skozi Podbočje, Bušečo vas do Dolenje Pirošice, kjer smo prečkali Krko in skozi Cerklje ob Krki kolesarili po levem bregu skozi Boršt do Krške vasi, zatem spet po desnem bregu do Čateža ob Savi. Za zaključek sedemdesetkilometrski dolge etape smo se po mostu čez Savo, s katerega se lepo vidi sotočje Krke in Save, odpeljali v Brežice.

umetnikov, to so Janez Boljka, Zoran Didek, France Kralj, Tone Kralj, France Gorše, Jože Gorjup, Božidar Jakac in Bogdan Borčič. V okolici galerije so skulpture, ki nastajajo v okviru mednarodnega kiparskega simpozija Forma viva.

Nekoliko zunaj Kostanjevice nas je v prijetni senci čakal kombi z malico. Hladen odojek, ki nam je prejšnji dan ostal od večerje, in belokranjska pogača sta nam zelo teknila. Nadaljevali smo ob Krki po desnem bregu skozi Podbočje, Bušečo vas do Dolenje Pirošice, kjer smo prečkali Krko in skozi Cerklje ob Krki kolesarili po levem bregu skozi Boršt do Krške vasi, zatem spet po desnem bregu do Čateža ob Savi. Za zaključek sedemdesetkilometrski dolge etape smo se po mostu čez Savo, s katerega se lepo vidi sotočje Krke in Save, odpeljali v Brežice.

Srečanje kmetov iz petih dežel

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Gorenjski kmetje bodo tudi letos sodelovali na kmečkem prazniku in srečanju kmetov iz petih dežel – Avstrije, Slovenije, Italije, Hrvaške in Madžarske, ki bo v soboto, 5. avgusta, v Galiciji na južnem Koroškem na meji med Rožem in Podjuno. Srečanja se bodo udeležili organizirano, z avtobusom, ki bo krenil na pot ob 8.45 z Jesenic (od Čufarja) in potlej pobiral udeležence na Koroški Beli, v Žirovnici, Vrbi, Lescah (pred KGZ Sava Lesce), Kranju (pred KGZ Sloga), Trzinu (na bencinskem servisu na Deteljici) in Podljubelju. Stroške avtobusnega prevoza bo pokrila kranjska območna enota

Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, kosilo in pijačo pa bodo udeleženci morali plačati sami. Prijave sprejemajo v tajništvu KGZ Kranj do petka, 4. avgusta, oziroma do zasedbe mest v avtobusu na telefonski številki 04 280 46 24 (Andreja). Srečanje se bo začelo s sveto mašo, se nadaljevalo s kosilom in druženjem in sklenilo s kulturnim programom. Med srečanjem bodo podelili priznanja z Dobrot slovenskih kmetij, udeleženci se bodo lahko sprehodili po kmečki tržnici in si ogledali slap, prireditelji bodo poskrbeli tudi za zabavo otrok.

Srečanje organizirata Skupnost južnokoroških kmetov in kmetov in Kmečka izobraževalna skupnost.

Že šesti mesec zapored nižja cena mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne junija letos za mleko, dostavljeno v mlekarne ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 40,93 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 0,38 evra ali 0,92 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,09 odstotka maščob in 3,34 odstotka beljakovin, je

bila povprečna dejanska odkupna cena 44,34 evra in je bila za 1,31 evra ali za 2,87 odstotka nižja kot maja. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 37,85 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na dejansko vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 42,53 evra in je bila že nižja kot v enakem lanskem mesecu. Odkupna cena se je junija znižala že šesti mesec zapored.

Skoraj tretjina škode na blejskem območju

Kranj – Po prvi oceni Zavoda za gozdove Slovenije so močni vetrovi julija v državi poškodovali 540 tisoč kubičnih metrov gozdnega drevja, kar predstavlja desetino letnega poseka. Najbolj so poškodovali gozdove na blejskem gozdnogospodarskem območju, kjer je 171 tisoč »kubikov« poškodovanega drevja. Na kranjskem gozdnogospodarskem območju je škoda manjša, ocenjujejo jo na 30 tisoč kubičnih metrov. V zavodu za gozdove so že začeli ocenjevati škodo in pripravljati sanacijski program.

Anketa o obveznem članstvu v zbornici

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripravlja prenovu kmetijske zakonodaje, eno od področij je povezano tudi z obveznim članstvom v Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije. Po sedanjem zakonu o zbornici je članstvo obvezno, člani pa plačujejo zbornični prispevek, ki je eden od virov financiranja nalog, ki jih opravlja. Ministrstvo želi pred spremembo zakonodaje na tem področju pridobiti mnenje uporabnikov, zato je objavilo spletno anketo, v kateri jih sprašuje, ali se strinjajo, da bi bilo članstvo v kmetijsko-gozdarski zbornici – enako kot v gospodarski in obrtno-podjetniški zbornici – prostovoljno.

Prispevek za promocijo sadja

Kranj – Sadjarji, ki se ukvarjajo z intenzivno pridelavo sadja in s predelavo, bodo tudi v obdobju 2024–2026 plačevali prispevek za promocijo sadja. Po uredbi, ki jo je pred kratkim sprejela vlada, bodo plačevali na leto 20 evrov za hektar intenzivnega sadovnjaka in 1,5 evra na tono sadja za predelavo.

Ostali skoraj brez gozda

1. stran

Na Klemenakovi kmetiji so že izbrali izvajalca del, ki bo posekal in pospravil izruvano in polomljeno drevje. »Upam, da bo delo lahko začel že ta teden in končal v dveh, treh mesecih,« pravi Katarina in doda, da se jim s posekom in spravirom lesa mudi tudi zato, ker je nevarnost, da bi zaradi velike ponudbe lesa z vetrolomnih območij v Sloveniji in tudi v zamejstvu padla odkupna cena lesa. Upa, da cena le ne bo padla toliko, da bi po plačilu izvajalcev del komajda kaj ostalo kmetiji.

»Vetrolom ni prizadel le ene generacije na kmetiji, ampak dve, tri ... Ker je pri nas slaba zemlja, gozdovi tudi počasi priraščajo, tako da bo treba čakati od šestdeset do osemdeset let, preden bo v njih mogoče spet sekati. To pomeni, da sin Klemen v njih verjetno še ne bo sekal,« pravi Katarina in doda, da bodo gozdarji tudi

Veter je izruval tudi šope debelih bukev. / Foto: Cveto Zaplotnik

moralo povedati, kako bi bilo poškodovane gozdove boljše obnavljati – le po naravnih poti ali tudi s sadnjo dreves. »Lepo bi bilo, če bi nam pri sanaciji pomagala tudi država.«

Ko smo se leta 2017, torej v letu, ko je Katarina od Zavoda za gozdove Slovenije prejela

priznanje za najbolj skrbnega lastnika gozda, mudili na Klemenakovi kmetiji, je Katarina povedala, da se je po naravnih ujmah, zlasti po žledolomu leta 2014, v njihovih gozdovih močno razmnožil lubadar, zaradi katerega so v treh letih morali posekati tisoč kubičnih metrov

smreke. »Kako sem bila vesela, ko se je lubadar v zadnjih treh letih umiril, a zdaj bo spet dobil idealne pogoje za razvoj,« pravi Katarina, ki težko razume, zakaj se je narava tokrat znesla nad dolino Radovne, ko pa je vedno veljalo, da jo Alpe varujejo pred vremenskimi ujmani. »Nas je kaznovala zato, ker na globalni ravni z njo grdo ravnamo?« se nemočno sprašuje, ob tem pa ji vlivajo optimizem ljudje, ki jo potlej, ko so videli posnetke o rušilni moči narave v Radovni, kličejo po telefonu in ji ponujajo pomoč. »Zdaj nam ne morejo pomagati, delo v gozdu je nevarno še za dobro izurjene in opremljene sekače.« Optimizem ji vlivajo tudi domačini in turisti, ki se še naprej radi ustavljajo na kmetiji in povprašujejo po njihovih mlečnih izdelkih, za katere dobiva priznanja tudi na festivalih Dobrote slovenskih kmetij.

Ob cesti v dolini Radovne – vse izruvano in polomljeno, vse navzkriž ... / Foto: Cveto Zaplotnik

Strniščni dosevki Agrosaat

Za povečanje rodovitnosti tal, pridelavo krme in varovanje okolja

MNOGOCVETNA LJULJKA Hunter Najboljši pridelek in kakovost za govedo	AVTOHTONE SLOVENSKE SORTE Inkarnatka Inkara Krmna ogrščica Starška Ljuljke KIS Draga, KIS Laška	NEPREZIMNA MEŠANICA Agrosaat 11 VITA Nova neprezimna mešanica za živa njivska tla Agrosaat 12 VITA Meliorativna mešanica za zelo težka tla	MEŠANICE Z MNOGOCVETNO LJULJKO Agrosaat 4 Agrosaat 6 Agrosaat 4 PLUS Energija in surove beljakovine za govedorejce	PREZIMNI IN NEPREZIMNI DOSEVKI Inkarnatka, krmna ogrščica, bela gorjušica, oljna redkev, meliorativna redkev, facelija, abesinska gizotija, aleksandrijska detelja, ...
---	--	---	--	--

RWA RWA Slovenija d. o. o. **Več informacij** o ponudbi nadete v dobro založenih trgovinah s semeni, na naši spletni strani www.agrosaat.si ter pri svetovalni službi Agrosaat.

Agrosaat

Tragična nesreča pri Dolenji vasi

MAŠA LIKOSAR

Dolenja vas – V soboto nekaj minut po 22. uri se je na regionalni cesti Bukovica–Dolenja vas v občini Železniki zgodila hujša prometna nesreča, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Po njihovih podatkih je prišlo do čelnega trčenja med dvema osebnima avtomobila. »Triintridesetletni voznik daljše limuzine je izgubil oblast nad vozilom, zapečjal na nasprotno smerno vozišče in čelno trčil v vozilo, ki ga je nasproti pripeljal 32-letni voznik. Na kraju je zaradi poškodb umrla 85-letna sopotnica v vozilu, ki je pripeljala nasproti,« so pojasnili na PU Kranj. Policisti so z voznikom limuzine opravili preizkusi alkoholiziranosti, ki je pokazal 0,62 mg/l. Zoper voznika vodijo predkazenski postopek.

Drugi udeleženci so bili v nesreči poškodovani in so jih z reševalnim vozilom odpeljali v zdravstveno ustanovo. Po navedbah Uprave RS za zaščito in reševanje je bilo v nesreči poškodovanih šest oseb. »Niso v smrtni nevarnosti,« so pojasnili na policiji.

Na centru za obveščanje so še dodali, so gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Škofja Loka zavarovali kraj dogodka, s tehničnim posegom iz vozila rešili dve osebi, odklopili akumulatorja, osvetljevali kraj dogodka, posuli razlito motorne tekočine in očistili vozišče. Nudili so tudi pomoč delavcem vlečne službe pri nalaganju vozil ter pri oskrbi v nesreči poškodovanih oseb reševalcem iz Škofje Loke in Kranja. Cesta je bila med intervencijo popolnoma zaprta.

Gorski reševalci ponovno na pomoč planincem

MAŠA LIKOSAR

Rudno polje – Minuli konec tedna so gorski reševalci ponovno posredovali zaradi poškodb, padcev in obolenj planincev. Na poti od Rudnega polja proti Studorske mu prevalu, v bližini planine Konjščica, se je poškodovala planinka, ki se je pri hoji spotaknila in padla po pobočju. V Triglavski severni steni se je pri plezanju poškodovala planinka. Helikopter NMP in gorski reševalci GRS Bohinj pa so odšli na slap Mostnice, kjer so nudili pomoč obolelemu planincu. Na območju Storžiča je zdrsnilo dvema

planinkama (ločena dogodka), ki sta se pri tem poškodovali. Na kraju so jima pomoč nudili pripadniki GRS Tržič. Pri plezanju proti Storžiču sta se zaplezala še dva plezalca, pri čemer nihče ni bil poškodovan. Pomoč pri sestopu so jima zopet nudili gorski reševalci iz Tržiča. Na Planini pod Golico je pri hoji zdrsnilo planinki, ki se je pri tem poškodovala. Prvo pomoč so ji nudili gorski reševalci GRS Jesenice.

Poškodovane planince so s helikopterjem odpeljali v zdravstveno ustanovo, večina pa ni imela hujših poškodb.

Poškodoval se je pri upravljanju tovornega vozila

Hrušica – Na gradbišču na Hrušici se je po navedbah Policijske uprave Kranj poškodoval delavec, ki je upravljal tovorno vozilo. »Pri razkladanju sipkega tovora se je tovorno vozilo na razmočenem terenu ugreznilo in prevrnilo,« so pojasnili in še dodali, da poškodbe niso hujše, tuja krivda je izključena.

Udar strele zanetil požar

Nova vas – Kot so sporočili s Policijske uprave Kranj, je v Novi vasi pri Lescah v času nevihte v hišo udarila strela, ki je zanetila požar na ostrešju. »Požar je pogasil lastnik sam,« so dodali na PU Kranj.

Padcu kolesarke botroval tudi alkohol

Bled – V preteklem tednu je na cesti od Bleda proti Ribnem zaradi neprilagojene hitrosti padla kolesarka, tuja državljanka, pri tem pa po navedbah Policijske uprave Kranj ni utrpela hujših poškodb. Policisti so na kraju ugotovili, da je nesreči botroval tudi alkohol, saj je alkotest pokazal 0,95 mg/l alkohola. Z reševalnim vozilom je bila odpeljana v zdravstveno ustanovo. Policisti zoper njo vodijo prekrškovni postopek.

Sredi nevihte rešila življenje

Dolgoletni policist s Policijske postaje Jesenice Miroslav Volmajer in kandidat za policista Uroš Markovič sta v sredo, 19. julija, ko je Slovenijo prešel nevihtni pas, rešila življenje moškemu, ki je neigibno ležal ob cesti, pri tem pa ni kazal znakov življenja.

MAŠA LIKOSAR

Jesenice – Tisto sredo, ko se je nevihtni pas od zahoda države pomikal proti vzhodu, za sabo pa pustil razdejavanje, sta bila dolgoletni policist Miroslav Volmajer, ki je v petek, na dan našega pogovora dopolnil 33 let in 28 dni delovne dobe, in kandidat za policista Uroš Markovič na delu na območju, kjer se je takrat hkrati zgodilo več dogodkov. »Zaznala sva več podrhtih dreves, razbitin stekel, na območju Javornika in Koroške Bele je bila cesta poplavljenjena. V enem od avtokampov je padla veja in poškodovala avtodom, na srečo ni bilo poškodovanih oseb. Ob tem sva obveščala pristojne službe, sama pa sva umikala predmete s ceste,« je povedal Miroslav Volmajer.

Nemudoma ponudila pomoč

Ko sta prispela do Lesc, kjer se območje Policijske postaje Jesenice konča, sta ob cesti na tleh zagledala neigibno ležečo osebo, ki ni kazala znakov življenja. »Nemudoma sva ustavila vozilo, kolega Markovič je stekel do te osebe. Skušala sva jo oza-vestiti, da bi z njo lahko govorila, a ker se ni odzivala, jo je kolega začel oživljati z masažo srca. Ob tem sem že klical medicinsko pomoč,« je dogodek opisal Volmajer. Pohvalil je kandidata za policista Uroša Markoviča, ki se je izkazal s svojo strokovnostjo, kljub temu da je v sklopu prakse na terenu šele šest mesecev. »Postopek je izvedel zelo natančno, štel je pritiske na prsni koš, in ko je prištel do 14, se je oseba odzvala, kar je bil za naju zelo dober znak,« je bil zadovoljen Volmajer. Markovič je ob tem dodal: »Bilo je nekoliko adrenalinsko. V takem trenutku niti ne razmišljam, ali bi pomagal ali ne, reagiram instinktivno, seveda z namenom rešiti življenje.«

Odsvetujejo uživanje alkohola

Zdravnica in medicinska sestra iz Zdravstvenega doma Radovljica sta bili po Volmajerjevih besedah na kraju dogodka v manj kot desetih minutah. Odzvali so se tudi gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Lesce. »Prihod zdravnice je bilo veliko olajšanje, saj je bil moški v zelo slabem stanju. Odpeljali so ga v Splošno bolnišnico Jesenice, kjer so poskrbeli zanj. Po naših podatkih

Dolgoletni policist s Policijske postaje Jesenice Miroslav Volmajer in kandidat za policista Uroš Markovič / Foto: Tina Dokl

je z njim vse v redu. Izkazalo pa se je, da je le pregloboko pogled v čašo opojnosti. Uživanje alkohola zato vedno odsvetujemo,« je pripovedoval Volmajer.

V takih trenutkih štejejo sekunde

O tem, kaj bi se zgodilo, če v tistem trenutku ne bi bila na kraju dogodka, je Volmajer razmišljal. »Težko je oceniti, a me je presenetilo, da nobeden od voznikov ni ustavil in skušal pomagati, nekaj jih je zagotovo pred nama prečkalo cesto, kjer je oseba ležala. Ko sva bila že na kraju, so se nekateri ustavljali in ponujali pomoč, a tedaj je bilo najhujše že mimo,« je poudaril. Vsem ljudem zato svetuje: »Če zagledamo neigibno osebo, se vsaj ustavimo ob njen ali pokličimo na pomoč na številko 112 ali 113. To je tisto minimalno, kar mora sleherni človek ponuditi sočloveku ob kritični situaciji. Zavedati se namreč moramo, da v takih trenutkih štejejo sekunde, ki lahko pomenijo preživetje.«

S primeri, ko oseba ne bi kazala znakov življenja, se policisti srečujejo poredko. »Če pa že, se običajno ne konča dobro. Imamo pa srečo, da je na Gorenjskem zelo dobro razvita in razvejana nujna medicinska pomoč, ki je pri tovrstnih primerih običajno pred policisti na kraju dogodka.« Pogosteje se srečajo s primeri, ko oseba kaže znake življenja, pri čemer je treba nuditi prvo pomoč. Kot pravi Volmajer, so policisti v prvi pomoči dobro izurjeni. »Znanje je seveda koristno, a še enkrat poudarjam, ključno je, da pristopiš

in skušaj rešiti življenje!« Ob tem se je spomnil dogodka iz leta 2014, ko sta s sodelavcem pod viaduktom Moste naletela na osebo, ki si je skušala vzeti življenje. »Zopet je bila sreča v nesreči, saj sva bila s kolegom ob pravem času na pravem mestu in osebi rešila življenje.« Tedaj je Volmajer prejel medaljo policijske za požrtvovalnost.

Izkušnja pomeni največ

Volmajer je že vrsto let tudi mentor mladim kandidatom za policiste. »Mladi policisti pridejo iz šole z veliko teoretičnega znanja, ki ga morajo prebiti v prakso. Trudimo se, da jim v pripraviški dobi predamo čim več praktičnih izkušenj. Biti policist je namreč specifična služba, kjer izkušnja pomeni največ,« je dejal. Velik podarek dajejo tudi psihični pripravljenosti kandidatov. »Da pravilno presodijo, kateri dogodek ima prednost. Želimo jih naučiti, kako ravnati z ljudmi, kako se z njimi pogovarjati, da dobijo občutek, kdaj je treba situacijo zaostri, kdaj je bolje popustiti. Ozavestimo jih tudi, da morajo poskrbeti za lastno varnost, saj naše delovno okolje ni vedno lagodno in varno, pogosto namreč naletimo na nevarne in nepredvidljive situacije.«

Splača se delati dobro

Volmajerja in Markoviča je konec julija sprejel namestnik generalnega direktorja policije Igor Ciperle in se jima zahvalil za požrtvovalno delo. Sprejema sta se udeležila tudi načelnik Policijske postaje Jesenice Milan Radonjič in direktorica

Policijske uprave Kranj Melita Močnik. »Na ta način policistom izkažejo podporo in pripadnost, da v nobeni, še tako zahtevni situaciji nismo sami. To je pomembno zlasti za kandidata, da že ob začetku poti začutijo, da nekdo stoji za njimi in da se splača delati dobro,« je prepričan Volmajer. To je potrdil tudi Markovič, ki je dejal, da je bil sprejem dobra spodbuda za nadaljnje delo.

Še ena zgodba s srečnim koncem

S Policijske postaje Jesenice pa prihaja še ena zgodba s srečnim koncem, za kar sta zaslužna tudi njihova policista. Bil je prvi junijski dan, ko se je policijski patrulji, v kateri sta bila Taja Ozebek in Dragan Šmitran, približeval voznik avta s prižganimi vsemi štirimi smernimi kazalci. Druge voznike je s kretnjami rok in hupanjem opozarjal, da se nekaj dogaja in jih prosil, da mu naredijo prosto pot. Policista sta ga ustavila in takoj opazila, da se dogaja nekaj resnega. Vozniku sta namignila, naj pelje za njima do Splošne bolnišnice Jesenice. »Presrečna mamica se nam je javila in sporočila, da sta bila Taja in Dragan na pravem mestu ob pravem času. Bile so štete minute in bi kaj kmalu lahko rodila v avtu oziroma bi prišlo do resnega zapleta pri porodu. Poudarila je, da jima je neizmerno hvaležna, saj so tudi po njuni zaslugi postali srečna in vesela družina z novo članico v družini,« so o dogodku na svojem socialnem omrežju Facebook poročali s Policijske uprave Kranj.

KRANJ

GG

KRANFEST 2023

Tudi letos se je julij v Kranju zaključil s festivalom za staro in mlado, s programom za vse okuse. Kranfest je poletni festival v mestu, ki združuje kulturne dogodke in zabavni program, koncertne poslastice in kulinarčna doživetja ter aktivnosti za otroke.

Alenka Brun

Gorenjska prestolnica se je na različnih lokacijah v petek in soboto spremenila v oder kulturnih dogodkov, kulinarčnih doživetij, koncertnih poslastic. Tudi stojnice z različno ponudbo domače in umetnostne obrti in lokalnimi dobrotami so bile prisotne. Celo vreme je organizatorjem minuli konec tedna prizaneslo. Poleg srednjeevropskega prvenstva v odbojki na mivki pa je bila letos del Kranfesta ponovno tudi Karavana okusov, ki se je s svojimi ponudniki uličnih grižljajev – vse od kave, vina in piva do sladkih in slanih prigrizkov ter pic – ustavila na Glavnem trgu

Nipke v soju zahajajočih sončnih žarkov ob Prešernovem kipu pred Prešernovim gledališčem / Foto: Alenka Brun

za dva dneva, medtem ko je Slovenski trg gostil lunapark, kjer je bilo že od daleč videti, da je najdaljša vrsta pri t. i. avtomobilčkih.

V petek zvečer je na stopnicah pred Mestno

knjižnico najmlajše s svojim standupom zabaval Boštjan Gorenc - Pižama, ki se je v kasnejših urah pridružil kolegom standupovcem na Plečnikovem stopnišču. Družbo sta mu delala Sašo

Stare - Saško in Rok Bohinc - Bohn. S koncertnih odrov smo med drugim slišali Nipkeja in The Nipples ter Manouche, zasedbe Scats, Plavi ponedeljak, Belin, največ zanimanja pa je zagotovo pritegnil nastop skupine Bajaga i Instruktori na odru gradu Khislstein. Sobota je v popoldanskih urah najprej gostila otroški Kranfest, pred Prešernovo gledališče so kasneje vabili tudi Marko Vozelj in Mojstri. V Khislju, kot gradu Khiselstein radi rečemo krajše, se je predstavila priljubljena skupina Mrfy; večer se je zaključil z ognjenim šovom, ki je osvetlil Plečnikovo stopnišče.

Za tiste, ki so si želeli Kranj spoznati še na drugačen način, so proti plačilu organizirali voden ogled Rovov pod starim Kranjem in Info centra SOS Proteus,

Vrvež na festivalu Karavana okusov, ki jo je v sklopu Kranfesta 2023 minuli petek in soboto gostil kranjski Glavni trg / Foto: Alenka Brun

obiskovalci pa so se lahko povzpeli tudi na zvonik poznogotske župnijske cerkve sv. Kancijana in tovarišev

mučencev. Za vzpon po številnih stopnicah so bili nagrajeni z res izjemnim razgledom.

Bajaga i Instruktori / Foto: Tina Dokl

Boštjan Gorenc - Pižama je nastopil tudi na Plečnikovem stopnišču. / Foto: Tina Dokl

Ekipe Beer Bullija (Karavana okusov) je imela s točenjem piva kar precej dela. / Foto: Alenka Brun

ZABAVNE POČITNICE

Društvo prijateljev mladine Škofja Loka tudi letos organizira poletne počitniške dejavnosti, združene pod naslovom Zabavne počitnice. Potekajo v Podlubniku, na Trati, program so izvedli tudi v Poljanah.

Dekleta so uživala na ustvarjalni delavnici izdelovanja voščilnic, ki sta jo pripravili knjižničarki iz poljanske knjižnice. / Foto: Klara Mrak

Klara Mrak

Dva tedna v juliju je program Zabavnih počitnic doživele tudi sedemdeset otrok v Osnovni šoli v Poljanah. »Namen programov je, da otroci počitnic ne preživljajo sami doma za računalniki, telefoni, televizijo in tablicami, ampak v družbi prijateljev, v varnem okolju, ob zanimivih dejavnostih, ki jih vodijo naši animatorji in sodelujoče organizacije,« pove Manca Beguš iz Društva prijateljev mladine Škofja Loka.

»Od pol osmih do pol devetih se zberemo, pozajtrkujemo, po navadi potem do organiziranih delavnic igramo enko. Delavnice pripravljajo dekleta in fantje iz knjižnice iz Rokodelskega centra ali iz Zdravstvenovzgojnega centra,« razlaga Manca.

»Udeležijo se jih tisti, ki to želijo, v večini so to dekleta, fantje raje igrajo košarko ali

Za pestra počitniška tedna v Osnovni šoli Poljane so poskrbeli animatorji Manca Beguš, Žiga Kopač in Matej Dolenc. / Foto: Klara Mrak

nogomet,« pove eden od animatorjev Žiga Kopač, ki na dan, ko je malce slabše vreme, dekletom pomaga pri ustvarjanju voščilnic. »Po navadi sodelujem pri športnih igrah, včeraj so se preizkusili v atletiki, s sabo sem prinesel štartni blok, da so lahko testirali, kako se sprinta. Zadnjič so se preizkusili v minigolfu, fantje uživajo v ekipnih športih, dekleta

imajo rada igro med dvema ognjema ...«

Zakaj otroka vključiti v Zabavne počitnice, vprašam animatorja Mateja Dolenca. »Največkrat mi rečejo, da zaradi tega, da ne sedijo doma pred televizijo oziroma brskajo po telefonu. Tu so telefoni prepovedani, pa je otrokom to čisto všeč. Kaj novega se naučijo, zadnjič sem jim predstavil

tehniko origami, hitro nam mine čas.«

Počitniške dejavnosti, ki jih v okviru Zabavnih počitnic organizirajo v Društvu prijateljev mladine Škofja Loka, oba počitniška meseca potekajo v Podlubniku, na Trati se jih otroci lahko udeležijo še v tednu od 21. do 25. avgusta. Če je še kakšno mesto prosto, pa je treba preveriti na njihovi spletni strani.

PESMI MLADIH

Piknik

Na pikniku smo zbrani, vsi smo razigrani. Čevapčiči in ražnjiči, vse naokoli lepo diši.

Harmonika ubira tone in vse nas spravi na noge, da s plesom ohranimo dobro voljo in hormone.

Zato pridi tudi ti, da bomo vsi, ki radi dobro jemo in se veselimo.

Matevž

Poletje je čas za piknike z žarom. Glas harmonike je vedno dobrodošel. Po kar nekaj deževnih dneh nas sedaj čaka sonce. Dobra družba pa je tisto, kar je največ vredno. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

V DEŽELI MARIACHIJEV, 5. DEL

Aleš Senožetnik

Na sprehodu po Veracruzu so nas pozdravili zvonovi, ki so se ob polni uri oglasili iz stolpa ob mestni hiši. V zvonjenju smo hitro prepoznali melodijo La Bamba, ki predstavlja nekakšno himno mesta in te zvezne države. Kako tudi ne, La Bamba je znana daleč izven Mehikiških meja in najbolj znan napev tradicionalne zvrsti tega dela Mehike, son jarocho. Glasbo v Mehiki sicer najdeš tako rekoč na

vsakem vogalu. V Veracruzu smo tako uživali v zvokih marimb, ki so tu eden od tradicionalnih inštrumentov, tudi sicer pa se po mestih sprehajajo glasbeniki, ki za nekaj pesov napitnine izpolnijo glasbeno željo. Verjetno najbolj priljubljena je Cielito lindo z nezamenljivo melodijo, ki ima priredbe po celem svetu. Mimogrede: tudi slovenska verzija obstaja – skupina Don Juan je naslovila z Dekleta pa taka (tako naslov kot besedilo s španskim originalom sicer nimata nič skupnega). Sinonim za mehiško glasbo so seveda skupine

mariachijev. Dober vtis, kaj predstavlja ta zvrst glasbe, ki sicer izhaja iz Guadalajare, smo dobili na Plaza Garibaldi, trgu v Cuidadu de Mexico, ki ga ob večerih napolnijo skupine iz različnih delov države in uprizorijo pravi spontani šov za mimoidoče.

Tudi sicer Mehikanci vsako priložnost izkoristijo za »fiesto«. V lokalih in restavracijah se ob dobri glasbi brez oklevanja zavrtijo stari in mladi, na naši poti smo naleteli na več manjših festivalov, ki so trajali pozno v noč. Tudi najbolj znan – día de muertos, ko se spominjajo svojih pokojnih,

je pravzaprav neke vrste preplet zabave in mehiške kulture. Odlično jo je upodobil Disney v animiranem filmu Coco. Kar nekajkrat smo naleteli tudi na praznjne oblečena dekleta, ki praznujejo 15. rojstni dan, ki zaznamuje prehod iz dekleta v žensko, ob tej priložnosti pa niso nič nenavadnega zabave (quinceañeras), na katerih dva ali tri dni veseljači po nekaj sto gostov, z njimi pa se lahko merijo le še poroke.

Ogromna država, ki po površini zaseda prostor, enak štirim Španijam ali kar 97 Slovenijam, in je seveda mnogo prevelika, da bi

Mariachiji na trgu v mehiškem glavnem mestu / Foto: Aleš Senožetnik

jo mogli prepotovati v enem zamahu in odkriti vse, kar ima ponuditi. Sicer pa je z izjemo dolge poti iz Evrope in dragih letalskih vozovnic potovanje po Mehiki dokaj ugodno. Že za deset ali dvajset evrov si lahko privoščimo medkrajevno vožnjo

na udobnih in varnih avtobusih, na ulici se lahko najemo za dva ali tri evre, v restavracijah pa je treba odšteti nekaj več; in tudi prenočišča so za evropski žep precej poceni in zgledno urejena. Razlogov za (ponoven) obisk je torej več kot dovolj. (Konec)

Čas si velja vzeti tudi za kakšen izlet v naravo. / Foto: Aleš Senožetnik

Barvitost na vsakem koraku / Foto: Aleš Senožetnik

Ulično umetnost najdemo povsod v Mehiki. / Foto: Aleš Senožetnik

PRAZNOVANJA

ZA VEDNO MOJA SPET SLAVILA NA HRVAŠKEM

Besničan Tilen Lotrič je s pesmijo Zauvijek moja na hrvaškem festivalu zabavne glasbe DarFest v Daruvarju lani osvojil grand prix. To mu je omogočilo udeležbo na letošnjem festivalu Marco Polo na Korčuli, kjer je ponovno navdušil – tako občinstvo kot strokovno žirijo.

Alenka Brun

Pesem Zauvijek moja, pri kateri se pod glasbo podpisuje Goran Šarac, tekst je delo Roberta Pilepića, za aranžma pa je poskrbel Aleksandar Valenčić, je mlademu go-

renjskemu pevcu lani prinesla prvo mesto in s tem izjemno priznanje na hrvaškem DarFestu. »Kot glasbenik želim svojo glasbo širiti daleč naokoli, zato so tovrstni festivali prava izbira,« je takrat pojasnil, zakaj se je odločil za nastop na festivalu. Na odru pa ni nastopil kot Tilen Lotrič,

temveč si je nadel vzdevek Angelo. In s tem imenom ter isto pesmijo je letos nastopil v finalnem delu festivala Marco Polo na Korčuli – naravnost v finale se je namreč uvrstil ravno zaradi osvojenega grand prix-a v Daruvarju.

Hrvaško občinstvo ga je sprejelo

Angelu oziroma Tilnu Lotriču je letos ponovno uspelo in na festivalu Marco Polo je tako prejel veliko nagrado strokovne žirije. Pevec ne skriva veselja, saj meni, če Slovincu uspe prepričati Hrvate in strokovno žirijo festivala ter tako za seboj pustiti prave dalmatinske pevce, je res lep dosežek in potrditev, da v svoji pevski karieri nekaj dela prav. Kljub temu da je nastopil kot Angelo, ne kot Tilen Lotrič, je bilo v času festivala na Korčuli precej Slovincem in so ga seveda prepoznali. So bili pa nad izvedbo pesmi navdušeni tudi tujci, ki so sedeli v občinstvu.

Lotrič meni, da so ga Hrvatje sprejeli. »To sem začutil že, ko sem podpisal pogodbo s hrvaško založniško

hišo Menart, preko katere sem izdal videospot za omenjeno pesem,« pravi ter se dopolni, da ima ta na YouTubu že več kot sto tisoč ogledov. »Res sem vesel in ponosen, da sem trenutno eden redkih slovenskih glasbenikov, ki delajo tako s kar dvema založbama – domačo in tujo.«

Ker Besničan rad potuje, je nastop na festivalu na Korčuli izkoristil še za krajše počitnice. Odkrival je kulinariko otoka in ga spoznaval tudi z morja ter se navduševal nad prelepimi plažami s turkiznim morjem. »Dalmacija je res edinstvena in me vsakič znova pušča odprtih ust in brez besed,« prizna pevec. »Prvič pa sem letos doživel popolnoma avtentično izkušnjo,« nadaljuje. »Namreč, po večerji pri domačinu smo skupaj s klapo in tamkajšnjimi domačini peli Oliverjeve pesmi – in večer res ne bi mogel biti lepši.«

Veseli se jeseni

Kaj pa mu prinaša jesen, nas je zanimalo. V začetku septembra se bo udeležil velikega Ohridskega festivala,

Tilen Lotrič zelo rad potuje in raziskuje ter uživa v kulinariki kraja, ki ga obišče. / Foto: osebni arhiv

izvemo. Komaj čaka nanj, pravi, saj ga gosti Makedonija, do katere pevec goji posebno čustva. »Nikoli nisem mislil, da bom kdaj stal na odru v državi, kjer sem se rodil in prepeval,« nam je še zaupal.

Pevec je nastop na festivalu izkoristil še za krajše počitnice na Korčuli. Vzrokov za veselje mu ni manjkalo. / Foto: osebni arhiv

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Vnuki«

Sem vdova in mati dveh odraslih sinov. Oba imata družine in otroke. Nimamo najboljših odnosov. Mlajši sin se ni oglasil 10 let, sedaj je prišel na hitri obisk in sem prvič videla še dva vnuka. Zanima me, kako bo z vnuki in tudi kaj čaka mene. Hvala za odgovor

Ne morem si predstavljati, kako vam je, sama sem že babi in imam z vnuki vsakodnevne stike. Pogled v karte mi je pokazal, da imata do vas oba sinova neko zamer, ki pa je povezana z njunim očetom. Kot da nečesa ne moreta odpustiti oziroma prebleti. Kot vidim, ne morete čisto nič narediti, da bi spremenili situacijo. Kar lah-

ko naredite, je le to, da počakate. Čas celi rane in tudi vam jih bo. Ne vsiljujte se, pustite jih na miru in počasi bosta oba sinova našla nazaj pot domov, domov do vas. Vam osebno vidim nekega prijatelja, in če boste le hoteli, bo to prijateljstvo zraslo v ljubezen in trdno zvezo. In le zakaj ne, življenje je samo eno. Lepo vas pozdravljam.

»Oljčnika in vnuk«

Pozdravljena, Tanja, vsak tork najprej pogledam, ali ste mi odgovorili, vendar žal ne. Zanima me, kdaj lahko pričakujem vaš odgovor? Že velikokrat ste mi odgovorili, za vse odgovore sem vam neizmerno hvaležna. S pomočjo vaših odgovorov sem rešila veliko problemov. Vaši

odgovori so vedno pravilni. In zopet se obračam na vas.

Veliko vas je, ki mi pišete, in včasih je treba počakati na vrsto, da sem pravična do vseh bralcev. Glede oljčnikov bo vse v redu in ne vidim nobenih težav. Tudi prihodnje leto boste dali isti osebi v najem. Pridelek bo zelo dober in bo tako, kot ste se dogovorili. Pričakovanja bodo izvedljiva. Najemniku lahko zaupate, tudi ključne od stavbe. Vaš vnuk res ni odličnjak, kar se tiče šole, vendar je zelo bister in se močno zavzame za stvari, ki ga zanimajo. Šolo bo naredil in prav ste se odločili glede mesta šolanja. Tudi kasneje v prihodnosti ima zelo dobre obete. Lep pozdrav.

»Nepremičnina«

Pozdravljeni, Tanja. Imam nepremičnino in me zanima, kdaj je primeren čas za prodajo. Imam delnice, ki bodo šle na borzo. Ali bodo kaj vredne?

Sem v nekem projektu, kjer bom morala dobiti stranke, da bodo nakupovale. Ali jih bom dobila? Najlepša hvala za odgovor.

Najboljši čas za prodajo vidim na jesen tega leta. Z delnicami bo šlo počasi navzgor, ampak ne obupajte in bodite potrpežljivi, saj se bo obrestovalo. Glede novega projekta ste se pravilno odločili, ste dober prodajalec. Poznate igro besed in znate se pravilno približati ljudem. Zato bo strank, ki bodo zainteresirane za vaš projekt, več kot dovolj. Ampak saj veste, nobena dobra stvar se ne zgodi čez noč, temveč korak za korakom – in potem boste več kot zadovoljni. Ne vidim reklam, bolj od ust do ust ljudi, ki bodo uspešni zaradi vaših nasvetov. Finančnih težav ne bo več. Denar znate dobro obračati. Potem pa le pametno in preudarno naprej. Srečno.

LAŽJI SUDOKU

1			6	9	5	7
	3	6	1	7	8	2
4	9					
		5	3			6
7	1		4	2		3
2				8	7	
						5
						1
	7	1	2	3	4	9
8		4	9	6		

Rešitev:

2	7	9	1	6	7	5
8	6	5	2	1	7	9
9	1	2	8	7	6	3
6	1	2	8	7	6	3
5	6	2	9	7	8	1
9	8	1	7	4	5	2
6	2	9	7	1	8	3
4	7	5	6	9	2	1

TEŽJI SUDOKU

7		6			9	5
	3	1			6	8
			7	9		
	2		8	7	6	9
				4		
	5		9	3	2	4
			1	7		
	7	9			1	3
5		4			7	9

Rešitev:

6	9	2	9	2	7	1	5
2	6	1	7	5	9	6	7
8	5	7	6	1	2	9	4
9	7	2	8	6	7	5	1
6	2	1	7	5	8	6	9
1	6	5	2	9	4	8	7
7	1	6	9	4	5	8	2
4	7	8	5	7	1	6	9
5	2	6	8	1	6	9	7

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Vas zanima, kako je naše telo videti od znotraj? Odgovore boste našli v knjigi, ki na poljuden način razkriva sestavo in delovanje našega telesa. Izvedeli boste kako lahko naše telo neumorno deluje vse naše življenje. Knjiga vsebuje zavihke, prosojnice in "kolo" za lažjo predstavo. Zanimivo in poučno hkrati!

14,80
EUR

Redna cena knjige je 18,50 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	DIPLOMATSKI PREDSTAVNIK	STVARNOST (KNJIŽNO)	REDKA KOVINA (Y)	GLAVNI ŠTEVNIK	MOLIBDEN	PISA- TELJICA BLYTON	JADRANSKI OTOK KULTURNA RASTLINA	RUDARSKO NASELJE V POSAVJU	23	STROKOVNI PODATKI O BOLEZNI	22
DEL MATE- MATIKE				24				OKOLJE, OKOLIS	28	TATVINA	
TAKTOMER								DEL OBLAČILA ZA ROKO UPORABA		PEVKA MAX	
LUKA V JUŽNI ITALIJI					REKA V SRBIJI GR, JUNAK, AJANT			REKA V KRANJU POVEST, BAJKA	26		
BALETNIK RANER			4	PESNICA ŠKERL SOZVOČJE TONOV			RIMSKI BOG LJUBEZNI SL.NOVINAR- KA (META)			IRENA VRČKOVNIK SKRBNIK REJENCA	
LESK	13					VZREJEVA- LIŠČE KONJ TELEŠNI POLOŽAJ		12			
ANJA TOMAŽIN			KONJSKI TEK NAROD V MJANMARU		16		VOLNENA TKANINA HERCE- GOVEC		14	NOVITETA	ČASOPISNI OGLAS
GRŠKI GOVORNIK							15	ALO- PATSKI ZDRAVILEC PLETENA POSODA OPERISTKA RADOVAN			
ZAREZA V SODU					PEVKA GRANDE					LATINSKA NIKALNICA	
JUŽNO- AFRIŠKA VALUTA					1			ČETVERO- KOTNIK		PEVEC MOJZER SOSED IRANCA	9

Spoznajte največje skladatelje in med branjem poslušajte glasbo, ki so jo ustvarili. Poučite se o glasbilih in o tem, kako se nanje igra ter z njihovim združenjem ustvarja glasbo. Odkrijte najslavnejše opere, simfonije, baletne in koncerte.

Z APLIKACIJO ZA 100 ZVOČNIH POSNETKOV!

9,90
EUR

Redna cena knjige je 16,90 evra, akcijska cena je samo

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

GORENJSKI GLAS	UČENKA OSNOVNE SOLE	GRŠKI ŠPORTNI KLUB	BLEDO RDEČE VINO	ISKRA, OGOREK	JEZERO V TURČIJI	NIK RAZBORŠEK	ITAL- NOGOMETNI KLUB	DEŽELA KARTAZA- NOV	GORENJSKI GLAS	PALAČA	PODZEMNI HODNIK	REKA V BOSNI	ŽAN KRANJEC	STREŽAJ V BARU, BARIST	KOSTNI LOK NAD OČESOM
NAŠA PISA- TELJICA (AZRA)	27								SKUPINA POZNANIH OSEB SKUPAJ						
ARZENAL									IZDELOVA- LEC VOSKA TEŽA VSEBINE		21				
SLOVENSKI BALETNIK (MOJMIR)							DEL LJUBLJANE NARODNO- ZABAVNA SKLADBA						RUDI KOSMAČ PRIPADNIKI OSETOV		5
AMERIŠKA PLOŠČIN- SKA MERA				11	PREMIK ZRAČNIH PLASTI LOČNICA							RIM (ORIGINAL) VOJAŠKI OBVEZNIK			
ROK LUNAČEK			CONA POD EMIRJEM MANEKENKA CAMPBELL				25			PLANTAŽA VRTLJIVI DEL STROJA					
ROČNI VOZIČEK (NAREČNO)								VISOKA VZPETINA STANJE S PREPRI				MANJ KOT DVA PISATELJICA PEROCI			
JUDOVSKI KRALJ				HOKEJIST KURRI IGRALEC FURIJAN					OBLJUBA TVOREC, PISEC	6				POLETNI MESEC	ENA OD ELEKTROD
GORENJSKI GLAS	NAKAZA, SPAKA	BABICA PO MEŠČANSKO NEKDANJI KATASTER					MALA AZIJA, ANADOLU						19		
VSOTA		30			REKLAMNI LISTIČ	ZAVORNI MEHANIZEM VITAMIN B1 V KVASU		29					URBAN NOVAK IGRALKA KRAJNC		
DODATEK (ZASTAR.)									RASTLIN- SKA BODICA VJINKO OSLAK			INOSLAV, INOCENC ZORAN ROŽIČ			
PESNIŠKI STIK															

Vas zanima, kako se vnuki učijo pomembnih vrednot in življenjskih modrosti, ki jim pomagajo, da v času odrasčanja bolje razumejo sebe in druge? Vzemite v roke Kuhinske prismođarije, v njej boste našli namige, ki jih je vredno posnemati ter tudi kuharske recepte!

17
EUR

Redna cena knjige je 20 €, če jo naročite na Gorenjskem glasu je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

1. nagrada: darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR, 2. in 3. nagrada: knjižna nagrada

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 11. avgusta 2023, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30		

PETNAJSTLETNA NEVESTA, 2. DEL

Končno svobodna

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Ležala sem nepremično, obe nogi sem imela zlomljeni, moj obraz pa zaradi udarcev ob kamenje ni bil prepoznaven. Milivoj me je namreč z nezmanjšano hitrostjo vlekel po tleh, četudi sem padla. Ena od medicinskih oddelčnih sester mi je povedala, da lahko grem k neki upokojeni nuni za gospodinjjo.«

Aleksa je, medtem ko mi je pripovedovala svojo zgodbo, spila že četrto turško kavo. Pravi, da ima nizek pritisk, da ji nobena zdravila toliko ne pomagajo kot ta kava.

»Pri nuni sem se počutila varno, ne pa tudi zaželelo. Pogosto je bila slabe volje in takrat sem se ji morala umakniti na varno. Hodila je z berglo, ki jo je brez pravega razloga dvignila in me udarila z njo. Kadar je bila dobre volje, me je hvalila na vse pretege. Rekla mi je, da še ni srečala bolj poštenega človeka od mene. Pred tem je živela v prepričanju, da smo vsi cigani barabe in lopovi,« se z nasmehom na ustih spominja tega obdobja.

»Potem pa je Milivoj izvedel, kje sem. Pome je prišel s tremi prijatelji. Nuni so

zagrozili, da jo bodo ubili, če bo kaj izčvekala, meni pa so zvezali roke in me odpeljali s seboj. Naj povem, da sem se pri nuni naučila nositi spodnje perilo. Že v avtu sem ga morala sleči, Milivoj pa ga je vrgel skozi okno. Doma me je spet posiljeval, včasih tudi po petkrat na dan. Ljudje so govorili, da še krave in svinje niso bile varne pred njegovo visoko potenco. Po kakšnem letu sem spet dobila priložnost za beg. Žal je imela moja nuna že drugo družabnico. Me je pa sprejela za malo manj kot mesec dni. Nisem smela niti na dvorišče, ker se je bala, da bi me kdo videl in novico o tem, kje sem, nesel na nos Milivoju. Zaradi raztrganin 'tam spodaj', nisem zadrževala urina. Nekoč je nuno obiskala zdravnica. Brž ko je stopila skozi vrata, je začela ovažavati zrak. 'Ubogi otrok,' mi je rekla, ko je ugotovila, da smrad prihaja od mene. Uredila je vse potrebno, da so me sprejeli v bolnišnico. Na oddelku za urologijo sem ostala skoraj mesec dni. Bila sem presrečna, saj mi po posegu urin ni več tekel po stegnih. Ko so me odpustili, sem dobila zatočišče pri gospe Pippovi. Bila je starejša gospa, vdova, a brez otrok. Živela je na Poljanski cesti, hkrati z menoj sta pri njej stanovali dve nosečnici, ki so ju napodili od doma, pa nista imeli kam iti. Družbo nam je delala tudi doga Paula, ki sem jo vsak dan dvakrat vodila na sprehod. Lepo sem se imela, zelo srečna sem bila! V bližini sta bila dva internata in nekaj srednjih šol. Pogosto sem postajala v bližini in opazovala mlade, ki so brezskrbno prihajali in odhajali, se družili v parku, na skrivaj kadili in se

držali za roke. Nekoč me je prešinilo, da so pravzaprav moji vrstniki. Od njih sem bila le za kakšni dve leti starejša, izkušenj pa sem imela toliko, kot bi bila stara sto let. Potem pa mi je Pippova rekla, da je napočil čas, ko si bom morala poiskati službo in oditi na svoje. Mojo posteljo je že oddala ženski, ki jo je mož pretepal in ji grozil, da jo bo ubil.

Ne vem, kako to, a mislila sem, da bo lagodno življenje, ko bom imela redne dnevne obroke, trajalo v nedogled. Primerno delo sem iskala s pomočjo časopisnih oglasov. Končno sem dobila delo čistilke v neki delavski menzi. Sobica, ki sem jo delila s še eno žensko, ki ni znala besede slovensko, mi je bila všeč. Svoje stvari sem imela pod posteljo, sostanovalka tudi, saj za omaro v sobici ni bilo prostora. Za stanarino sem dala več kot pol plače, tako da mi je za hrano komaj kaj ostalo. Večkrat sem bila lačna kot sita. Nekoč me je pred menzo pričakal nek moški, ki je dejal, da pozna Milivoja. 'Če mi boš dala, mu ne bom povedal, kje si!' mi je zagrozil. Po službi je prihajal pome z avtom. Zapeljala sva se do Tacna, v neko gmajno, kjer me je posiljeval. Bilo mu je všeč, ker sem bila še zmeraj zelo debela. Nekoč pa pome ni prišel on, ampak Milivoj. Po vasi se je razširil glas, da so me v bolnišnici operirali in da sem med nogami takšna, kot bi bila ponovno nedolžna. Že po prvi noči, ko me je mučil do jutra, sem dobila moč, da sem mu ušla. Malo me je bolelo srce, ker je pri njem ostala torbica, v kateri sem imela prihranke. Še sreča, da je bil julij vroč, saj sem kar nekaj noči prespala pod mostom, dokler nisem

dobila službe v neki vrtnariji. Delo je bilo zelo naporno. Začela me je boleti rama, ki se je že pred leti 'pozdravila' brez zdravniške pomoči. Pogosto mi je bilo brez vzroka slabo, izbruhala sem vse, kar sem pojedla. Edina pozitivna plat mojih zdravstvenih težav je bila, da sem shujšala. A upravitelj vrtnarije je bil dobričina. Ni mi zameril, da je imel od mene bolj malo koristi. Pomagal mi je celo, ko sem zaprosila za stanovanje. Po petih letih, ko sem enkrat spala tu, enkrat tam, največkrat pa na odpadu v kakšnem odsluženem avtu, sem se končno lahko vselila v lastno garsonjero. Nisem bila verna, a sem sedla na avtobus in se odpeljala na Brezje ter se zahvalila Materi božji za milost, ki mi je bila dana.

Leta so tekla, tudi odnos do nasilnih moških, kakršen je bil Milivoj, se je med Slovenci zelo spremenil. Nekoč me je poiskala neka ženska. Povedala mi je, da ima Milivoj doma zaprto njeno mladoletno hčerko, da ji ne dovolijo, da bi se vrnila k staršem. Privolila sem, da bom pričala na sodišču, če ga bodo tožili. Ko sem vstopila v sodno dvorano, so tisti, ki so tam sedeli, buljili vame. Šele takrat sem se začela zavedati, da sta moji nogi skrivenčeni, da mi roka zaradi kronične poškodbe rame čudno štrli od telesa, da držim glavo postrani zaradi kdo ve kakšne poškodbe. Tudi podpisala sem se težko, saj mi je prste nešteto krat polomil ali pa mi jih stiskal v primežu.

Ko so Milivoja potem odpeljali, se je ustavil pri meni, me premeril s pogledom in rekel: 'No, nucalo pa je, da sem te vzel v roke. Spet si trlica, kot si bila nekoč.'«

(Konec)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Jajčevci ne slovijo po posebnih zdravilnih učinkovinah, so pa zanje ugotovili, da med drugim vežejo tudi holesterol in zmanjšujejo njegovo vsebnost v krvi ter tako vplivajo na bolj zdravo ožilje. Uživamo kuhane in pečene, zelo okusni so popečeni na žerjavici.

Jajčevci s krompirjem in paradižnikom

Potrebujemo 4 jajčevce, 4 žlice olja, veliko čebulo, 6 debelih krompirjev, 6 velikih paradižnikov, 4 stroke česna, peteršilj, sol in poper. Jajčevce operemo, osušimo in neolupljene večkrat prebodemo z vilicami, damo v veliko skledo z vodo in pustimo 2 uri, da spustijo grenak sok. Nato jih obrišemo, olupimo in narežemo na 1 cm debele rezine. Enako narežemo olupljen krompir in paradižnik. V veliki posodi na 2 žlicah olja zarumenimo narezano čebulo. Posebej zmešamo sesekljan česen, peteršilj, sol, poper in 2 žlici olja. Na čebulo damo plast paradižnika, to prekrijemo s plastjo krompirja in nanjo položimo plast jajčevcev. Vsako plast potresemo s česnovno mešanico ter ponavljamo, dokler ne porabimo vsega. Na vrhu naj bo paradižnik. Prilijemo toliko vode, da sega do gornje plasti, pristavimo in zavremo. Na zmernem ognju kuhamo 1 uro, odstavimo in pustimo, da se ohladi. Jemo samostojno s solato in kruhom ali mlačno kot prilogo k pečenemu mesu ali ribam.

Široki rezanci z jajčevci in paradižnikom

Potrebujemo 350 g rezancev, 2 jajčevca, 6 olupljenih paradižnikov, papriko, 3 stroke česna, timijan, olivno olje, listke bazilike, 12 majhnih črnih oliv, sol, poper in parmezan.

Oprane neolupljene jajčevce narežemo na debele rezine, nato pa na zelo majhne kocke. V ponvi jih na olivnem olju pražimo pri nizki temperaturi in občasno premešamo. Papriko očistimo, narežemo in dodamo k jajčevcem. Dodamo še olupljen narezan paradižnik, sol in poper. Pokrito dušimo približno 20 minut, da se zelenjava zmeha. Testenine skuhamo po navodilu, jih odcedimo in stresemo v omako. Dobro premešamo. Ponudimo vroče z naribanim parmezanom.

Jajčevci v marinadi

Potrebujemo jajčevce, česen, sol, poper, balzamični kis, olivno olje in belo vino.

Neolupljene jajčevce narežemo na kolobarje in jih popečemo v pekaču za žar, vendar ne preveč. V skodelici pripravimo mešanico belega vina, balzamičnega kisa in olivnega olja ter dodamo strt česen, sol in poper. Nato jajčevce polagamo v posodo in vsako plast prelujemo z nekaj žlicami marinade. Čez noč jih postavimo v hladilnik, da se okusi prepojijo. Lahko jih uživamo same s kruhom, so tudi odlični dodatek k različnim jedem.

Namaz iz jajčevcev

Potrebujemo jajčevce, olivno olje, slano vodo, 2 žlici sezamovih ali sončničnih semen in peteršilj.

Jajčevce narežemo in popečemo v ponvi ali na žaru. Nato jih narežemo na kocke in jih skupaj z malo olivnega olja, slane vode, semen in česnom zmeljemo v mešalniku. Zmes damo v posodo in ji primešamo še na drobno narezan peteršilj.

Borovničevo gnezdo in breskov drobljenec

ERIKA JESENKO

Borovničevo gnezdo in breskov drobljenec, dve sadni jedi, ki navdušita s svojo preprostostjo, svežino in okusnostjo. Lahko jih uporabimo kot sladico ali pa kot zajtrk in malico.

Za pripravo borovničevega gnezda potrebujemo: 1 zavitek otroških piškotov (bebi piškoti oziroma piškoti za tiramisu), 0,5 kg borovnic, 2 jajci, 2,5 dl smetane, 1 vaniljev sladkor, 4 žlice sladkorja, lupinico ene bio limone, 2 žlici ruma.

Po pekaču razporedimo otroške piškote. Borovnice stresemo v kozico, potresemo v dvema žlicama sladkorja ter dodamo dve žlici

vode in dve žlici ruma. Zavremo in pokrito kuhamo še 5 minut. S tekočino od borovnic namočimo piškote, po vrhu pa razporedimo kuhane borovnice in ohladimo. Med tem časom, ko se borovnice hladijo, pripravimo

krema: Beljake in rumenjake ločimo. Beljake stepamo v sneg, med stepanjem dodajamo 2 žlici sladkorja in vaniljev sladkor ter stepemo nadalje v trd sneg. Nato v beljake vmešamo še rumenjaka, limonino lupinico in

nazadnje še stepeno smetano. Pripravljeno kremo prelijemo čez ohlajene borovnice. Pečač postavimo za nekaj ur v hladilnik, da se vse skupaj ohladi in strdi.

Za pripravo breskovega drobljenca potrebujemo:

6 zrelih breskev, 1 vaniljev sladkor, pol žličke cimeta, 1 žlica rjavega sladkorja, 100 g žitnih kosmičev, 60 g masla.

Breskve narežemo in jih porazdelimo po pekaču. Potresemo jih z vaniljevim sladkorjem, rjavim sladkorjem in cimetom ter premešamo. Raztopljeno maslo zmešamo s kosmiči in potresemo po breskvah. Pečač postavimo v pečico, segreto 200 °C, in pečemo 20 minut, da se kosmiči zapečejo.

Nasvet: Breskov drobljenec postrežemo še topel, najbolje z žlico grškega jogurta ali kpecico vaniljevega sladoleda.

LAHKE JEDI

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki **Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.**

PRIREDITVE**Zadnje Poletno torkanje**

Tržič – V torek, 1. avgusta, bo v atriju Občine Tržič z začetkom ob 20. uri potekalo zadnje letošnje Poletno torkanje. Nastopil bo Matjaž Jelen, slovenski pevec, tekstopisec in skladatelj, znan po svojem delu v skupini Šank Rock.

Torkova kinoteka

Jesenice – Prva avgustovska kinoteka bo v sklopu Jeseniškega poletja na sporedu na dan občinske spominske slovesnosti, torej 1. avgusta ob 20. uri v Banketni dvorani Kolperna. Na ogled bo projekcija prvega slovenskega zvočnega celovečernega igranega filma z vojno tematiko Na svoji zemlji.

Kino z zvezdami

Tržič – Na Gorenjsko plažo se tudi letos vrača Kino z zvezdami, ki bo na sporedu od četrтка, 3. avgusta, dalje, vselej z začetkom ob 20.30. Ponujal bo pester program za vse filmske sladokusce, ki si ga lahko ogledate na spletni strani Občine Tržič pod zavihkom Koledar dogodkov.

Kino pod Triglavom

Stara Fužina, Bled – V sklopu Kina pod Triglavom si bo v vaškem jedru Stare Fužine v četrtek, 3. avgusta, moč ogledati film Temni pokrov sveta, v četrtek, 10. avgusta, pa film Ne pozabi dihati. Tega bodo predvajali še v petek, 18. avgusta, na Bledu. Obakrat bodo prisotni tudi ustvarjalci filma.

Počitniške delavnice v Mojstrani

Mojstrana – Avgusta se v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani začnejo poletne planinske ustvarjalne delavnice, ki potekajo od 1. do 5. avgusta. Med drugim pripravljajo ustvarjalnice Raziskujemo na muzejski planinski poti, Podnebna skulptura, Onesnažena narava – naša dediščina, Velike zgodbe malih kustosov in Alpski svet živali.

Milanu Srni priznanje za uspešno delo

Opatija – V Opatiji je junija potekala jubilejna 10. Mednarodna konferenca o varstvu pri delu v regiji Alpe–Jadran, kjer so obenem zaznamovali dvajsetletnico kontinuiranega sodelovanja ključnih udeležencev na področju varnosti in zdravja pri delu iz Hrvaške, Avstrije in Slovenije. Ob tej priložnosti so za uspešno delo podelili priznanja petim zaslužnim udeležencem, med njimi sta bila dva iz Hrvaške, dva iz Avstrije in en iz Slovenije. To je bil mag. Milan Srna iz Seničnega, ki je priznanje prejel za poseben prispevek k uspešnemu razvoju regionalnega sodelovanja in dobrososedskih odnosov v prostoru Alpe–Jadran, skupno nastopanje in delovanje za uveljavljanje varnosti in zdravja pri delu kot osnovne človekove in delavske pravice.

Med peterico prejemnikov priznanj je bil tudi mag. Milan Srna iz Seničnega (levo). / Foto: Galerija Alpe Jadran 2023

Nagrajenci križanke z geslom **PREŠERNO POLETJE**, katere sponzor je Zavod za kulturo in turizem Kranj in je bila objavljena v Gorenjskem glasu 21. julija 2023, so: 1. nagrado (2 vstopnici za koncert Mance Izmajlove 16. 8.) prejme **Matic Zorman** iz Cerklj, 2. nagrado (2 vstopnici za koncert 1 na 1 – Maša Bogataj in Tina Marinšek 17. 8.) prejme **Andrej Toporš** iz Dupelj, 3. nagrado (2 vstopnici za koncert Janeza Bončine - Benča 9. 8.) pa prejme **Marija Golob** z Golnika. Nagrajencem čestitamo!

Prenova Kidričeve ceste zamuja

Škofja Loka – Kljub prvotnim načrtom, po katerih naj bi bila prenova Kidričeve ceste na Trati končana v začetku tega meseca, so izvajalci sporočili, da so cestno zaporo podaljšali do 16. avgusta. To pomeni, da bo začasni prometni režim na območju Železniške postaje Škofja Loka trajal še predvidoma dobra dva tedna. Dostop do vseh objektov bo še naprej zagotovljen v dogovoru z izvajalcem del, pri čemer je predvsem mišljen čas, ko bo zapora prometa neposredno pred določenim objektom oziroma priključkom. V smeri središča mesta promet z železniške postaje ni možen. Za vse avtobuse z železniške postaje do središča mesta bo obvoz še naprej skozi Frankovo naselje.

Grajski večeri nad mestom

Škofja Loka – V čarobnem okolju Grajske kavarne se letošnje poletje izmenjujejo glasbeniki in glasbene skupine. Doslej so poslušalce navdušili številni gostje, nekaj koncertov pa so zaradi slabega vremena morali prestaviti. Med njimi je koncert Ditke, ki pa bo v Grajski kavarni nastopila ta četrtek, 3. avgusta. Do konca poletja se bodo nato zvrstili še nekateri dogodki. Naslednji četrtek, 10. avgusta, bo nastopila Tinkara Kovač, nato pa 17. avgusta Dimek in Klarič, 26. avgusta Daniel Kemish in 14. septembra še Manouche.

Zapora ceste zaradi usada

Škofja Loka – Od danes do 12. avgusta bo zaradi sanacije usada popolna zapora ceste Blegoška cesta–Gabrovo (P 901511) v loški občini. Cesta bo popolnoma zaprta v času med 7. in 19. uro. Pristojni prosijo za razumevanje.

Nagrajenci nagradne križanke iz revije Jurij 2 so **Ana Golmajer** iz Preddvora, **Rozalija Pajn** iz Šenčurja in **Stanislav Miklavčič** iz Kranja. Geslo je bilo: Vkuhanje, vlaganje, sušenje. Nagrajencem čestitamo!

Nagrajenci križanke z geslom **FESTIVAL Z RAZGLEDOM**, katere sponzor je Kulturno društvo Priden možic in je bila objavljena v Gorenjskem glasu 18. julija 2023, so: 1. nagrado (2 vstopnici za koncert skupine Koala Vovice v soboto, 12. 8.) prejme **Miran Kristan** z Jesenic, 2. nagrado (2 vstopnici za koncert skupine Čompe v petek, 4. 8.) prejme **Vika Remic** iz Tržiča, 3. nagrado (2 vstopnici za koncert Klemena Klemena v petek, 11. 8.) pa prejme **Katka Avguštin** iz Kranja. Nagrajencem čestitamo!

poletje med vodami

eventim TIC MEDVODE

ROBERT PETAN
25.8. OB 20. URI
TRG SV. URHA SMLEDNIK

MALI OTROCI, VELIKI PROBLEMI
OB 20. URI 26.8.
TRŽNICA MEDVODE

KOKOSY & JET BLACK DIAMONDS
1.9. OB 21. URI
KLUB JEDRO

HAMO & TRIBUTE 2 LOVE
OB 21. URI 2.9.
TRŽNICA MEDVODE

Javni zavod Srednje Medvode, Ostrnovarjeva ulica 4, Medvode

www.kamfest.org

KAMFEST

Kamnik, 4.-12. avgust 2023

PRIDEN MOŽIC

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Kulturno društvo Priden možic, Podlinski trg 1, 12414 Kamnik

LOTO

Loto rezultati – žrebanje
30. 7. 2023
4, 13, 14, 22, 27, 29,
34 in 1

Loto PLUS:
1, 10, 12, 16, 30, 34, 37
in 23

Lotko: **8 3 7 5 1 0**

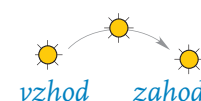
Sklad 2. 8. 2023 za
Sedmico: **700.000 EUR**

Sklad 2. 8. 2023 za PLUS:
3.070.000 EUR

Sklad 2. 8. 2023 za Lotko:
300.000 EUR

desetdnevna vremenska napoved

Torek 1. 8. ☁️ 15/27 °C	Sreda 2. 8. ☁️ 14/25 °C	Četrtek 3. 8. ☁️ 16/26 °C	Petek 4. 8. ☁️ 14/23 °C	Sobota 5. 8. ☁️ 12/22 °C
Nedelja 6. 8. ☁️ 11/22 °C	Ponedeljek 7. 8. ☁️ 10/23 °C	Torek 8. 8. ☁️ 12/25 °C	Sreda 9. 8. ☁️ 13/26 °C	Četrtek 10. 8. ☁️ 14/28 °C

tedenski koledar

1. 8. tor. Peter ○	5:44	20:33
2. 8. sre. Alfonz	5:45	20:32
3. 8. čet. Lidija	5:46	20:31
4. 8. pet. Dominik	5:47	20:29
5. 8. sob. Marija	5:49	20:28
6. 8. ned. Ljubo	5:50	20:26
7. 8. pon. Kajetan	5:51	20:25

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- ▶ Če želite račune prejemati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- ▶ Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- ▶ Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

NAJMEM

UREJEN moški, Slovenec, zaposlen za nedoločen čas, samski, razvezan, najmem za daljši čas garsonjero, stanovanje, hišo ali grem za sestanovalca na Gorenjskem ali v okolici Ljubljane. Nudim šestmesečno predplačilo, tel.: 031/254-429

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

GOLF VII. TDI, let. 2014, kov. rjave barve, 205.000 km, servisi opravljeni, cena 9.100 EUR, tel.: 041/638-445

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

900 kosov strešne opeke Bramac klasik glazuron, dim. 42 x 34 cm, tel.: 041/534-720

KUPIM

STREŠNIKE Folc, širine 22 cm, betonske, tel.: 040/800-278

KURIVO

PRODAM

BUKOVA in hrastova drva, lahko razrezana, možna dostava, ter češnjeve deske, tel.: 031/330-425

PRIBLIŽNO 15 m³ mešanih drv (hrast, gaber in smreka), cena 80 EUR/m³, okolica Kranja, tel.: 040/383-733

SUHA bukova drva, butare, mešana drva ter okrogle "rajkeljne", tel.: 031/826-621

SUHA bukova drva, lahko razrezana, dostava po dogovoru, tel.: 041/558-748

SUHA bukova razžagana drva in gozdarski traktor gosencičar, Gorje, tel.: 031/561-707

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

ODLIČNO ohranjeno sedežno garnituro, dvosed, trosed, tel.: 051/622-182

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PRODAM

PLENICE, velikost M, tip Tena, dnevne in nočne, še nekaj originalno zaprtih paketov, tel.: 051/301-674

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

MALINE, jagode, ki 2-krat rodijo, in rože trajnice, tel.: 031/228-235

KMETIJSKI STROJI

KUPIM

ODKUP traktorjev in kmetijske mehanizacije, v kakršnem koli stanju, tel.: 041/255-834

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s. p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113

BIKCA, starega 10 dni, ČB, tel.: 041/342-350

BIKCA ČB, starega 14 dni, tel.: 031/446-519

KRAVO simentalco, po izbiri, tel.: 041/214-500

PAVE, stare eno leto (en par), tel.: 04/51-22-652, 040/549-632

PRAŠIČE, težke od 110 do 130 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola, možna dostava, tel.: 041/455-732

PODARIM

STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-678

ZAPOSLOTITVE (M/Ž)

IŠČEM

IŠČEM DELO – glasba v živo za vse priložnosti, živahen duo se priporoča, tel.: 031/325-654

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo – po zelo ugodni ceni. Leard, d. o. o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

STREŠNA in stavbna kleparska dela po celotni Gorenjski. Zlebovi, odkapne pločevine, obrobe, balkoni, dimniki. Klepar Matevž, Matevž Šimnik, s.p., Britof 103, Kranj, tel.: 040/557-784

ZASEBNI STIKI

38-letni fant, pošten, delaven, iščem dekle, staro do 40 let. Kličite zvečer, tel.: 040/357-903, Matej

RAZNO

PRODAM

DALJNOGLEDE, pisalni stroj, fotoaparat in sliko Matere Božje, tel.: 041/335-149

LEPO ohranjeno kletko za papige, dve otroški gugalnici in 4 zimске gume 185/65 R 15 T, tel.: 051/229-489

MEŠALEC za beton 120 l, kotel za žganjekuho in motokultivator Muta mini z grebenom za košnjo, tel.: 040/292-609

ŽENSKO kolo na 21 prestav, avtoprtljažnik na ključ in nosilec za kolesa, tel.: 031/372-924

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Vaše želje sprejemamo po e-pošti na malioglas@g-glas.si ali po navadni pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

Gorenjski Glas

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

VSE, KAR MORATE VEDETI O NAJVEČJIH UMETNIKIH IN NJIHOVIM DELIH
Knjiga Art razkriva življenje in delo 100 najvplivnejših umetnikov zadnjih 700 let in ponuja izčrpen pregled njihovega navdih. Življenja slavnih mojstrov so predstavljena s podrobnimi življenjepisi in njihovimi najbolj pomembnimi deli.

Redna cena knjige je 24,90 EUR. Akcijska cena knjige je samo **9,90 EUR** * Poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas www.gorenjskiglas.si

IVAN SIVEC
CVETOČA Slovenija
Sedem steza do neba

Prijubljeni pisatelj Ivan Sivec je knjigo posvetil Sloveniji, ki jo ima neizmerno rad in ji želi vse najboljše. Prebrali boste zgodbe o dveh mladih zdravnikih, ki povsod naletita na ovire, o eni od številnih radijskih postaj na naših tleh, o pasjem prijatelju, katerega družba je velikokrat boljša od človeške, o zakoncih, ki se jima šele v času covida-19 odprejo oči ...

200 strani, trda vezava

15 EUR * Poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas www.gorenjskiglas.si

Buče in bučne jedi
Mojca Komian

Buče vsebujejo veliko hranil, zato jih je treba čim bolj okusno izkoristiti. S pomočjo knjige s 60 recepti lahko pripravimo 9 vrst buč: cukete, patišonko, čajoto, hokaido, sweet dumpling, maslenko, blukuri, sweet mamo in muškato bučo.

Število strani: 164 strani, 17 x 23 cm, trdo vezana

15 EUR * Poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

PETER WOHLLEBEN
Ali veš, kje domujejo živali?
ODPRAVA SKOZI GOZD IN PREKO TRAVNIKOV

Na Gorenjskem živimo obdani z naravo. Naučimo otroke, da živijo z njo v sožitju, da jo spoznajo in se seznanijo z njenimi prebivalci. Ali so kože pametne, kdo naznanja nevihte, zakaj imajo bambiji na hrbtu pike in še veliko več vas čaka v knjigi, primerni za otroke od 6. leta naprej. Za skupno branje ali samostojno prebiranje.

Redna cena knjige je 19,90 evrov, akcijska cena je samo **12,90 EUR** * Poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas www.gorenjskiglas.si

V SPOMIN

Svojo življenjsko pot je zaključila naša upokojena sodelavka in nekdanja glavna medicinska sestra

MARIJA MAGDALENA GAŠPERIN

višja medicinska sestra

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Psihiatrična bolnišnica Begunje

Kot bi prišel v drug svet

V vročih poletnih dneh marsikdo osvežitev poišče v naravi, tudi na bližnjih planinah. Ena takšnih je med domačini priljubljena Goška ravan na Jelovici; od lanske jeseni tam za obiskovalce skrbi Mateja Avsenek.

MARJANA AHAČIČ

Goška ravan – Koča na planini Goška ravan nad Lipniško dolino je od nekdanj priljubljena točka tako za pohodnike in v zadnjem obdobju tudi številne kolesarje. Upravlja jo Krajevna skupnost Lancovo, kjer so zadovoljni, da je lani jeseni v hišo prišla odločna »ženska roka«, oskrbnica je namreč oktobra postala izkušena gostinka, domačinka Mateja Avsenek.

Kot bi prišel v drug svet

»Ljudje so tu bistveno bolj prijazni in sproščeni kot v dolini, ne mudi se jim, nič težko jim ni, če je treba kdaj malo počakati. Kot bi pri-

Planinci so navdušeni nad dobro domačo hrano. Mateja Avsenek vse, razen zavitka, ki ga pečejo njeni starši, pripravi sama. / Foto: Gorazd Kavčič

Planinski dom Goška ravan je odprt od srede do nedelje, ob ponedeljkih in torkih je zaprt.

šel v drug svet, se mi včasih zdi,« je povedala, ko smo jo konec tedna obiskali na

njenem novem delovnem mestu.

Pestra mešanica obrazov prihaja, ve povedati, od planincev in kolesarjev iz bližnjih krajev do ljudi, ki jo poznajo od prej in se zato odpravijo na planino, poleti pa so planino že začeli obiskovati tudi tuji turisti. Posebno

ponosna je, pravi, ker redno prihajajo domačini iz Lipniške doline. Teh ne bi bilo, če postrežba in vzdušje ne bi bila, kot je treba.

Živahno je tudi pozimi

»Ko sem se odločala, da prevzamem Goško ravan, so me nekateri opozarjali, da pozimi tu ne bo žive duše. A je bilo ravno obratno, med prazniki smo imeli izjemen obisk.«

Nekateri tudi prespijo, v zgornjem nadstropju objekta je namreč urejenih nekaj sob za goste.

A nova oskrbnica ob tem prizna, da je bilo lani oktobra, ko je prevzela dom, treba opraviti ogromno dela. Ne nazadnje je bil več kot sedemdeset let star objekt daljše obdobje zaprt. Hišo je bilo treba najprej temeljito pospraviti, nato so se lotili urejanja okolice. Uredili so mize, klopi in poti pred domom, postavili hiško in nekaj igral za otroke, dogajanje okoli doma je pred kratkim

popostril še prihod dveh mladih kozic.

Samo domača hrana

Vso hrano skuha sama; nekaj je standardne ponudbe, za konec tedna pa vsakokrat kaj drugega. Da je le domače in na žlico, v nekaj besedah strne želje svojih gostov. Med »uspešnicami«, za katere je dobila največ pohval, pa omeni poljne paprike ter jelovskiše lisičke z jajci, pa seveda zavitek, ki ga – vse odkar je prišla na Goško ravan – redno pečejo njeni starši.

Pomoč domačih

S krajevno skupnostjo zelo lepo sodeluje, pravi, pri delu pa ji, če le lahko, pomagata hči Janja in partner Sandi. Za čez poletje je dobila tudi pomoč mladega dekleta iz doline, z njeno pomočjo je res zadovoljna, še pove. Dela je veliko, zato bi ji prav prišel še kakšen par rok, ampak tudi tako bo zmogla, pravi, saj je navajena trdo delati.

Zaprte nekatere planinske poti

Zaradi množičnega poročanja so na Planinski zvezi Slovenije (PZS) objavili spisek planinskih poti, zaprtih zaradi posledic vetroloma.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Na območjih, ki so jih prizadela nedavna močna neurja, je prišlo do številnih vetrolomov. Veliko je obviselih dreves in večjih odlomljenih vej, ki lahko že ob najmanjšem vetru padejo na tla. Kot so sporočili iz PZS, so poti so poškodovane tudi zaradi delovanja hudournikov ter nanosov grušč in drugega materiala. »Svetujemo previdnosti pri hoji po planinskih poteh. Zaprte poti in odseke objavljamo sproti, kakor dobivamo informacije s strani skrbnikov poti. Priporočamo pogostejše preverjanje, če se odpravljate na območja, prizadeta po neurjih.«

Po zadnjih objavljenih podatkih so na širšem Gorenjskem na območju občine Kranjska Gora zaprte planinska pot Na tnalu–Jerebikovec, gozdni cesti v dolini Kot in Krma, planinska pot Martuljek–Bivak pod Špiikom in planinska pot Brunarica Pri Ingotu–Bivak III za Akom. V občini Radovljica je zaprta planinska pot Jamnik–Vodiška planina. V občini Medvode sta zaprti planinski poti Preska–Zavaše in Preska–Žlebe, planinska pot Preska–Sv. Jakob pa je ovirana. V občini Komenda je zaprta planinska pot Križi Tunjice–Vrhovlje ter oba zadnja odseka na poti Komenda–Ostrožno–Šenturska gora.

KRATKE NOVICE

Letna stopnja inflacije julija pri 6,1 odstotka

Ljubljana – Statistični urad je v ponedeljek objavil podatke o inflaciji za julij, v katerem smo na letni ravni beležili 6,1-odstotno inflacijo (junija 6,9), na mesečni pa so se cene povišale za 0,2 odstotka. Julija lani je denimo letna inflacija znašala 11 odstotkov. Na letni ravni so se cene storitev v povprečju zvišale za 8,3 odstotka, cene blaga pa za pet odstotkov. Poltrajno blago je bilo dražje za 6,5 odstotka, blago dnevne porabe za 5,3 in trajno blago za 2,2 odstotka. Največ, dve odstotni točki, so k letni inflaciji prispevale cene hrane in brezalkoholnih pijač, ki so se v tem času zvišale za dobrih 11 odstotkov, na drugi strani pa so cenejši naftni derivati letno inflacijo ublažili za 1,3 odstotne točke. Za slabih 11 odstotkov je upadla tudi cena električne energije, ki je inflacijo ublažila za pol odstotka. V primerjavi z junijem so na mesečni ravni julija cene zrasle za 0,2 odstotka. K mesečni inflaciji so največ (0,4 odstotne točke) prispevale višje cene počitniških paketov, ki so se povišale za 9,6 odstotka. Na drugi strani so poletne razprodaje oblačil in obutve mesečno inflacijo ublažile za pol odstotka. Letna rast cen, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, je bila 5,7-odstotna, na mesečni ravni so cene v povprečju ostale nespremenjene.

Letos že trije vročinski valovi

Kranj – Letos so na večini meteoroloških postaj zabeležili tri vročinske valove. Najdaljši je bil v Kopru na postaji Markovec, kjer je trajal kar trinajst dni, od 9. do 21. julija. O vročinskem valu pri nas govorimo, ko dnevna povprečna temperatura tri dni zapored preseže določen prag, ki je odvisen od podnebne regije, in se giblje od 22 do 25 stopinj Celzija. Ob vročinskih valovih so zabeležili tudi kar nekaj tropskih noči, ko se najnižja temperatura ne spusti pod 20 stopinj Celzija. Največ takšnih noči je bilo na Primorskem, v Kopru jih je bilo letos že 25. Zanimivo pa je, da kar nekaj tropskih noči zabeležijo tudi v termalnem pasu. To je pas, ki je nekoliko dvignjen od dolin, med takšne kraje pa sodi tudi postaja na Topolu pri Medvodah.

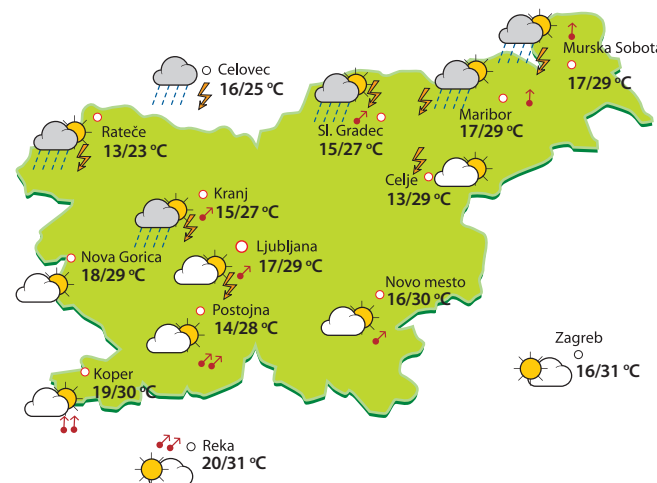

Priljubljena planina ima sicer uradno izmerjeno nadmorsko višino 933 metrov, »da ne bo greha«, pa so jo na tabli za potrebe bolj sproščenega vzdušja malenkost popravili.

/ Foto: Gorazd Kavčič

vremenska napoved

Danes bo sprva sončno in suho, pihal bo jugozahodnik. Popoldne in zvečer se bodo pojavljale plohe in nevihte, ki bodo do jutra ponehale. Jutri bo čez dan deloma sončno, lahko nastane kakšna ploha. Tudi v četrtek bo sončno s popoldanskimi plohami in nevihtami. Pihal bo jugozahodnik.

NA GLAS

aforizem

Zdaj, ko sem si postavil vetrno elektrarno, mi pa nihče več noče dati vetra.

Milan Fridauer - Fredi